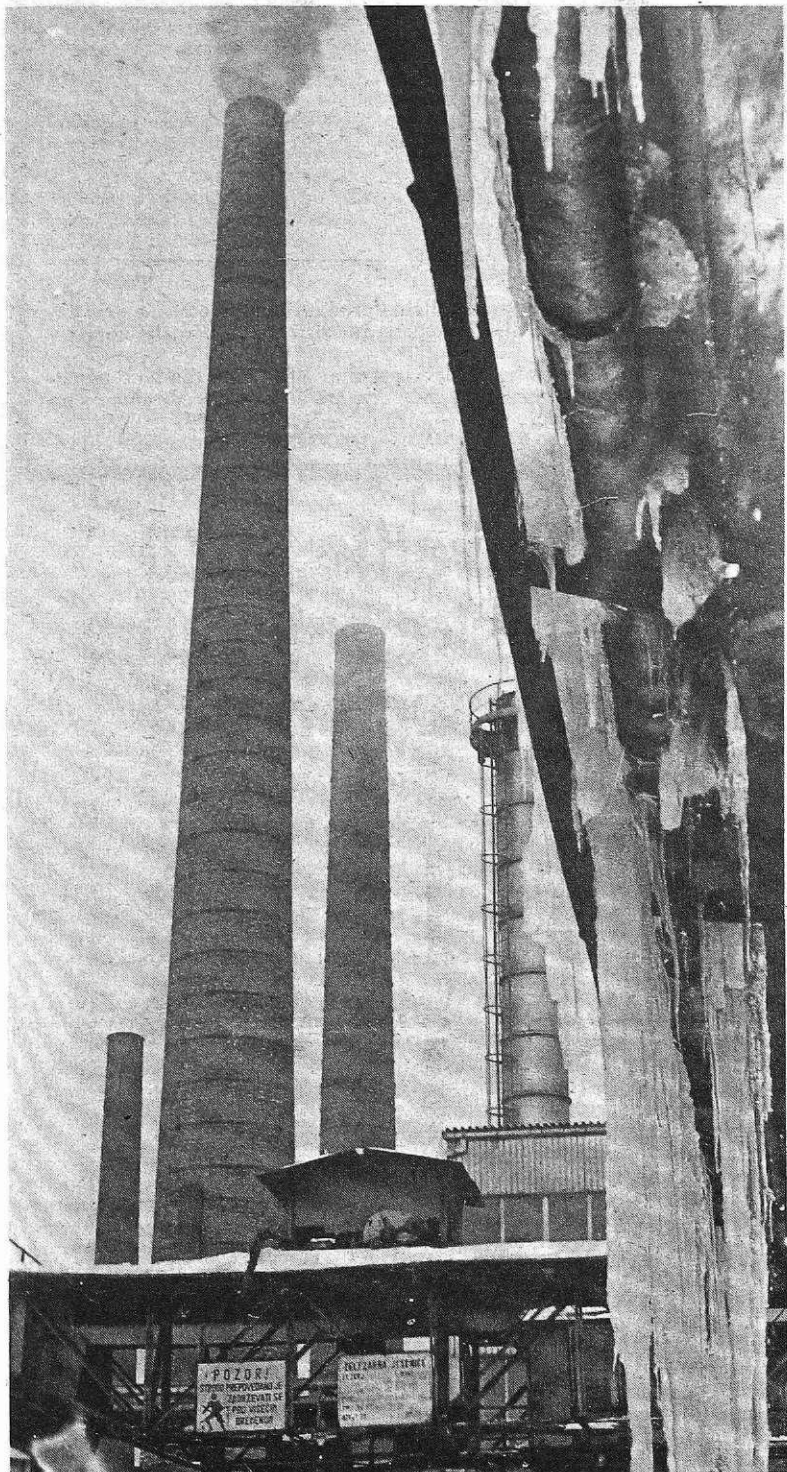

ŽELEZAR

Jesenice, 5. februarja 1987

številka 5. XXXVI

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradaskja, lektorica — novinarka Cvetka Martinčič, novinar — fotoreporter Borut Grce, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserovič in Diana Huseinbašić. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19 in 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Zadrževanje pod visečim bremenom prepovedano (foto: B. Grce)

OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

»Osmi februar, dan smrti dr. Franceta Prešerna, osrednjega slovenskega književnega genija, se proglašaja za kulturni praznik slovenskega naroda.

Ta dan naj se poslej s proslavami in svečanostmi praznuje po vseh slovenskih prosvetnih in kulturnih ustanovah in zavodih.

Ves slovenski narod naj se proslavam svojih kulturnih in prosvetnih ustanov pridruži in pri njih so deluje.

Tako se glasi Odlok o proglasitvi dneva Prešernove smrti za kulturni praznik slovenskega naroda, ki sta ga 1. februarja 1945 za predsedstvo Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta podpisala predsednik Josip Vidmar in sekretar Boris Kidrič.

Ob slovenskem kulturnem prazniku je nedvomno iz leta v leto več kulturnih prireditev in manifestacij v vsem slovenskem kulturnem prostoru. Prihajajo tudi vsakoletne pobude republiških organov, še zlasti Republiškega komiteja za kulturo, ki v letošnjem pismu ob številnih ponujenih oblikah praznovanja spodbuja tudi nekatere »karnevalske« oblike, žal pa v seznamu možnih oblik praznovanja ni nikakršne pobude, da bi se ob prazniku na različnih delovnih srečanjih tudi konkretno soočili s stanjem kulture in še zlasti kulturne politike v posameznih okoljih — organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, občin. Resnica je namreč, da se še zelo razhajamo med proklamirano vlogo kulture v socialistični samoupravni družbi, v najširšem smislu besede, in kulturno politiko nasploh, zasnovano na znanstvenih in raziskovalnih dosežkih in prakso oziroma življenjem. Soočiti se s številnimi izzivi našega časa.

Eden med temi izzivi je prav gotovo vprašanje prostega časa, ki ga je Marx že pred skoraj 130 leti razumel kot čas popolnega razvoja individuuma, torej čas človekovih možnosti. V ustvarjanju tega časa možnosti je »skrivnost« razvoja vsega bogastva: produktivna moč prostega časa deluje povratno na produktivno moč dela. Na osnovi tega bi lahko rekli, da je vprašanje prostega časa splošno vprašanje ustvarjalnega položaja človeka oziroma njegovih možnosti, da ustvarjalno in kreativno pride do veljave.

Dr. Rudi Lešnik v enem od svojih razmišljanj o prostem času pravi, da ne živimo zato, da bi delali, temveč delamo zato, da bi lahko kakovostno živeli. To pomeni, da človek urejuje delo in prosti čas tako, kakor najbolj ustreza njegovim interesom in potrebam. In v tem sta delo in prosti čas dialektično prepletena in se dopolnjujeta. Prosti čas naj bi torej

omogočal izražanje in razvoj osebnosti s kulturno aktivnostjo in delom, z izobraževalno, športno — rekreativno in družbenopolitično aktivnostjo. Če se še enkrat vrnemo k Marxu, ki pravi, da produktivna moč prostega časa deluje povratno na produktivno moč dela, potem bi kulturna politika v združenem delu morala biti celovita, usmerjena torej na delovni in prosti čas.

Seveda pa to zveni precej prazno, kajti o kakršnikoli kulturni politiki v večini organizacij združenega dela danes težko govorimo, niti ne o kakršnemkoli organiziranem razmišljanju o produktivnem koriščenju prostega časa delavcev. Mnogokje niti ne razmišljajo niti se ne zavedajo, da prosti čas ponuja velike možnosti za kulturne aktivnosti, za nadaljnje strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje, za stalno inovacijo znanja, v čemer so skriti še veliki izvori razvoja ustvarjalnih sil. Niso še spoznali pomena in smisla prostega časa za obnavljanje fizične in duhovne energije in bogatitve osebnosti delovnega človeka z novimi vsebinami. To pa je tudi vzrok, da v organizacijah združenega dela s kulturno politiko ne reagirajo skladno z izzivi sedanjega časa.

V organizacijah združenega dela se običajno zadovoljujejo z organizacijo različnih kulturnih prireditev ali manifestacij, ali z organiziranim obiskom kulturnih prireditev, za kar nemalokrat dajejo tudi pomembna sredstva. Mnogo več skrbi pa namenjajo, za kar imajo mnogokje tudi profesionalne delavce, športno — rekreativnim aktivnostim, kar je pomembno za obnavljanje fizične sposobnosti za proizvodnjo, kar delajo tudi privatni lastniki proizvodnih sredstev, da bi iz delavcev čim več iztisnili, zanemarjajo pa optimalni in vsestranski razvoj delavcev. Še vedno je namreč močno prisotno mnenje, da je prosti čas nasprotnost delu in da ima predvsem kompenzacijski pomen. To pa je daleč od znanstvene resnice, ki poudarja, da se aktivnosti prostega in delovnega časa medsebojno dopolnjujejo in pospešujejo razvoj posameznika in družbe.

To je le nekaj prebliskov iz izzivov našega časa, ki jih še zlasti sindikat ne bi smel zanemariti, kajti prav s pomočjo prostega časa bi moral pospeševati in razvijati delavčev kulturo, v širokem smislu besede, brez katere si ne moremo zamišljati niti uspešnega gospodarjenja niti uspešnega samoupravljanja niti delavčevega osebnega zadovoljstva niti tistih višjih potreb, ki mobilizirajo človeka, da samozavestno in poln energije urejuje družbeno in naravno okolje. To naj bi bil tudi praznični izziv sindikalnim organizacijam in ostalim vodilnim subjektivnim silam.

Predsednik ZKO Jesenice
Joža Varl

Delegati o predlogu družbenega plana občine za leto 1987

Prihodno sredo, 11. februarja, je sklicana skupna seja vseh treh zborov Skupščine občine Jesenice, za tem pa še ločeni seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti. Poleg potrjevanja zapisnika prve skupne seje aprila 1986, bodo delegati na skupni seji obravnavali in sklepali še o naslednjih zadevah:

Predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine za leto 1987

S predlogom resolucije je delegatom posredovano tudi poročilo o poteku javne razprave o osnutku resolucije s pripombami, ki se vsebinsko nanašajo na temeljne usmeritve in cilje družbenega in gospodarskega razvoja občine v letu 1987 v celoti in na posamezna področja. V Delegatu, glasilo Skupščine občine Jesenice, so objavljene vse pripombe z odgovorom, katere pripombe so se in katere se niso upoštevale v predlogu resolucije.

Poleg temeljnih usmeritev in ciljev družbenega in gospodarskega razvoja občine, predlog resolucije opredeljuje naloge za realizacijo osnovnih razvojnih ciljev po posameznih področjih.

Ob 3,5 % realni rasti družbenega proizvoda resolucija predvideva 3,1 % realno povečanje dohodka. Rast dohodka je počasnejša od rasti družbenega proizvoda, ker je predvideno, da bodo sredstva za amortizacijo naraščala hitreje od dohodka. Čisti dohodek gospodarstva se bo predvidoma realno povečal za 2,8 %, kar pomeni nekoliko nižjo rast od

dohodka, ker se predvideva, da se bodo obveznosti gospodarstva v občini v letu 1987 zaradi velike naložbene dejavnosti povečale. Masa sredstev za bruto osebne dohodke in skupno porabo v organizacijah združenega dela se bo realno povečala za 2,5 %. Da bi realizirali načrtovano 3,5 % realno rast družbenega proizvoda, bo potrebno ob 0,4 % rasti zaposlenosti v združenem delu povečati produktivnost dela za 3,1 %. Obveznosti iz dohodka se bodo realno povečale za 3,5 %, in sicer del dohodka za skupno porabo za 3,0 in za splošno porabo za 2,5 %.

Proračun občine za leto 1987

Predlog odloka o proračunu občine Jesenice v letu 1987 obsega prihodke v višini 1.339.000.000 din in razporeditev prihodkov v enaki višini. Do ugotovitve rasti doseženega dohodka na ravni Slovenije je dogovorjena poraba enaka štirikratnemu obsegu porabljenih sredstev proračunskih porabnikov v zadnjem tromesečju leta 1986 in je 1.147.000.000 dinarjev. Nelimitirani prihodki so: takse za promet parkljarjev in koptarjev v višini 14.000.000 din, ki se zbirajo na posebni partiji proračuna

za zdravstveno varstvo živali, turistična taksa v višini 147.000.000 din, ki se v celoti razporeja za turistično dejavnost, prihodki organov in organizacij družbenopolitične skupnosti v višini 31.000.000 din in priliv dohodkov od davkov občanov nad globalno opredeljeno rastjo splošne porabe. Lastni prihodki, ki jih ustvari uprava za družbene prihodke, se bodo usmerili na račun uprave za družbene prihodke, lastni prihodki, ki jih

realizirajo drugi upravni organi, in prihodki od davkov občanov nad globalno opredeljeno rastjo splošne porabe se razporejajo proračunskim porabnikom v rednem delu proračuna.

Po predlogu odloka se prihodki, realizirani nad višino dogovorjene porabe in nelimitirani prihodki, izločijo na posebno partijo proračuna.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Elektroenergija za Jeklarno 2

Že zadnjič smo v pogovoru z Emilom Ažmanom omenili, da je elektroenergetska oprema za Jeklarno 2 pripravljena za obratovanje, zato smo tokrat sklenili izvedeti kaj več o tem. Pogovarjali smo se z Anonom Kosljem, Savo Novkovičem in Jožetom Starcem.

Anton Koselj: »Elektroenergetski objekti, vključno z daljinovodi, so v glavnem zgrajeni in pripravljeni za obratovanje, problem je edino računalniška oprema v RTP Okroglo, saj Iskra zamuja z dobavo. To je edina ovira, da se ne moremo priključiti na novi sistem napajanja Železarnice in Jeklarnice 2, saj v projektu ni bila predvidena možnost ročnega krmljenja RTP Okroglo. Strokovnjaki namreč zagotavljajo, da je računal-

nik popolnoma zanesljiv, čeprav osebno mislim, da to ni najboljša rešitev, saj je ta RTP izredno pomemben elektroenergetski objekt. V času testiranja elektropeči bo

(Nadaljevanje na 2. strani)

V JANUARJU POD PLANOM

Po prvih, še nedokončnih podatkih statistične službe, smo v januarju izdelali 111.769,1 tone skupne proizvodnje, kar je 95,1 odstotka družbenega plana in 94,6 odstotka operativnega programa. Planirano količino so dosegli obrati: Livarna (100,7 %), Valjarna bluming — štekel (102,2 %), Valjarna debele pločevine (100,1 %), HV Bela (101,3 %), HV Jesenice (101 %), Profilarna (104,3 %), Vratni podboji (116,3 %), Valjarna žice in profilov (100 %), Jeklovlek (101,9 %) in Elektrode (107,8 %).

Na Plavžu so izpolnili operativni program z 79,4 odstotka. Izdelali so 11.509 ton grodlja.

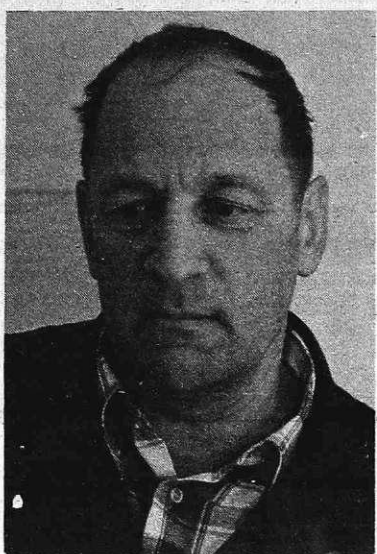
V Jeklarni so vili 35.828,7 tone jekla. Operativni program so dosegli 90,1 odstotno.

V januarju smo izpolnili družbeni plan prodaje 96,3 odstotno, operativni program pa 96,5 odstotno. Prodali smo 28.631,5 tone končnih izdelkov in storitev. Plan so dosegli obrati: Valjarna bluming — štekel (100,9 %), HV Bela (103,3 %), Vratni podboji (101,3 %) in Jeklarna (111,8 %).

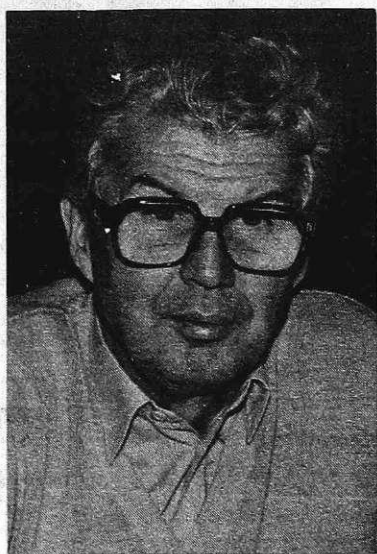
Elektroenergija za Jeklarno 2 (Nadaljevanje s 1. strani)

Savo Novković

Anton Koselj

Jože Starc

mo torej še vedno vezani na RTP Kleče, tako kot doslej, vendar bo v tej fazi energije dovolj, pač pa ne bomo mogli peči testirati s polno obremenitvijo. Upamo, da bo v tem času tudi računalnik v Okroglo že montiran. Vsekakor je zamuda pri gradnji Jeklarn 2 za elektrogospodarstvo kar ugodna.

Elektroenergetski objekti so zgrajeni tako, da bomo lahko z električno energijo neomejeno napajali obe Jeklarni. V začetku prejšnjega tedna smo opravili interni tehnični pregled, tako da lahko takoj začnemo s polnim obratovanjem. Zgrajeni objekti bodo Železarni zagotavljali precej bolj kakovostno električno energijo, kot smo jo imeli doslej, kar ne bo ugodno samo za Jeklarno 2 ampak tudi za ostale porabnike v Železarni. Če smo namreč hoteli zgraditi elektroenergetske objekte za novo Jeklarno, smo morali sanirati marsikateri že obstoječi objekt, od česar imajo sedaj korist tudi drugi porabniki, tudi izven Železarne. V stari Jeklarni zaradi nekatere energije elektropeči pogosto niso mogle delati s polno zmogljivostjo, v Jeklarni 2 pa zaradi tega ne bo problemov. Tudi v Jeklarni 1 že razmišljajo o tem, da bi povečali pečne transformatorje in na ta način zagotovili hitrejšo dovojanje energije v talino. Verjetno vsi veliki porabniki v Železarni ne bodo mogli delati hkrati. Kako boste usklajevali njihovo delo?

»Čeprav bi bilo glede na nove elektroenergetske objekte možno, da bi hkrati delali vsi veliki porabniki električne energije v Železarni, pa bo njihovo delo treba usklajevati, da ne bomo prekoračili konic, saj je cena take energije izredno visoka. Porab-

nike električne energije v Železarni bo usklajeval procesni računalnik, ki bo po potrebi in po dogovorjeni prioritati v času konic velike porabnike tudi izklapljal.

V tem letnem času niso redki problemi z električno energijo, redukcije in podobno. Kako je letos?

»V času vročega testiranja in poizkusne proizvodnje v Jeklarni 2 ne pričakujemo problemov zaradi pomanjkanja električne energije, razen če bi iz omrežja izpadel kateri od največjih agregatov.

Celotna poraba energije v Železarni se bo z zagonom nove Jeklarn 2 gotovo zmanjšala, koliko pa se bo povečala poraba električne energije?

»Na porabo energije v Železarni moramo gledati kot na celoto. Poraba električne energije se bo resda povečala, vendar se bo po novem proizvodnem postopku poraba primarne energije zmanjšala za več kot polovico. Tukaj mislim na vso energijo, ki je potrebna, da iz rude ali starega železa dobimo slab, saj je od tu naprej poraba energije za oba postopka enaka. Nenazadnje staro železo že vsebuje energija, ki je bila potrebna za taljenje v plavžu in te energije nam v elektropeči ni treba dovajati.

Savo Novković je nadzoroval gradnjo novega daljnovoda:

»Delo je teklo kar v redu. Z izvajalcem (Minel) so bile seveda težave, kakršne so pač z vsemi izvajalci. Do teh težav je prihajalo predvsem zaradi njihove notranje neusklajenosti. Po drugi strani pa je tudi treba povedati, da je to edini izvajalec, ki je svoje delo opravil v dogovorjenem roku.

Transformatorji 110/35/5 KV so

gotovi in vsi tudi pod napetostjo, razen št. 2, ki ga lahko takoj obremenimo, če bi bilo potrebno. Narejene su tudi vse kableske povezave na 5 in 35 KV napetostnem nivoju, tako da je s strani elektroenergije vse pripravljeno za zagon elektropeči.

Jože Starc, s katerim smo se pogovarjali po sestanku s predstavniki elektrogospodarstva, ki je bil prejšnji četrtek, nam je povedal:

»S predstavniki dobaviteljev (električne energije) smo se pogovarjali o načinu obratovanja v času poizkusne in kasnejše redne proizvodnje v novi Jeklarni. Težave so seveda z RTP Okroglo, ker dobavitelj računalniške opreme zamuja. Zato bomo v času vročega testiranja in poizkusne proizvodnje dobivali električno energijo iz RTP Kleče, to pa kajpak pomeni, da bo kvaliteta električne energije precej slabša, kot če bi jo dobivali iz Okroglega in da elektropeči v novi Jeklarni ne bomo mogli preizkusiti pod polno obremenitvijo. V začetku poizkusnega obratovanja bomo sicer delali le po en šarž dnevno, potem pa postopoma vse več, do polne kapacitete peči. Stari daljnovodi bodo v preobremenjeni. Iskra sicer zagotavlja, da bo računalnik v RTP Okroglo vgrajen in testiran nekako do konca marca.

Potrebna bo velika tehnološka disciplina in usklajevanje med porabniki, ne samo sedaj, tudi kasneje, ko bo Jeklarna 2 že redno obratovala. Če se namreč ne bomo uskladjali znotraj Železarne, bomo preveč obremenili napajalni vir, zato peči nikakor ne smemo delati istočasno. Ko bo začel delati procesni računalnik za krmiljenje konice, bo to lažje.

Kar zadeva elektroenergetsko stanje v Sloveniji, ni ovir, da ne bi mogli začeti s testiranjem elektropeči sredi februarja. Problemi nastanejo lahko le tedaj, če bi v tem času izpadel kateri od velikih agregatov za proizvodnjo električne energije.

Borut Grce

Železarski globus

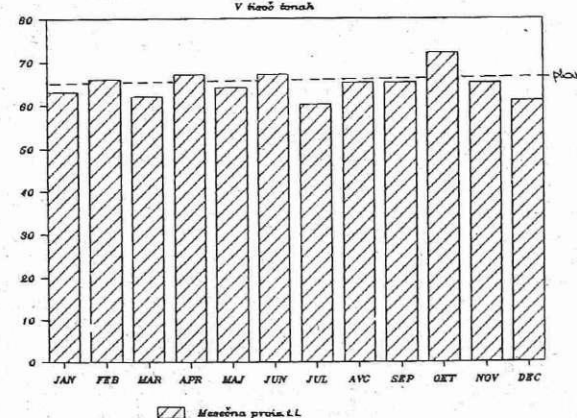
LR KITAJSKA

V lanskem letu so železarne v tej azijski državi proizvedle 51,9 mio. ton surovega jekla. To je kar za 10,9 odstotka več, kot je bila proizvodnja v letu 1985. Tudi proizvodnja valjanih izdelkov je v primerjavi z letom 1985 narasla za 10,6 odstotka in dosegla številko 40,84 mio. ton.

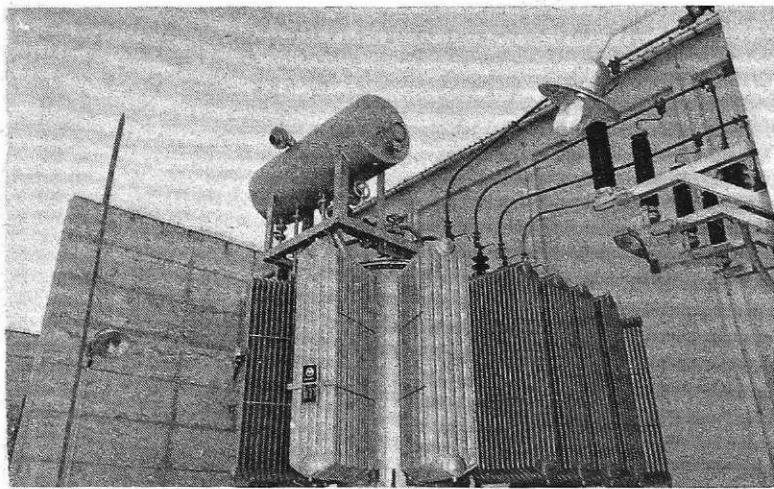
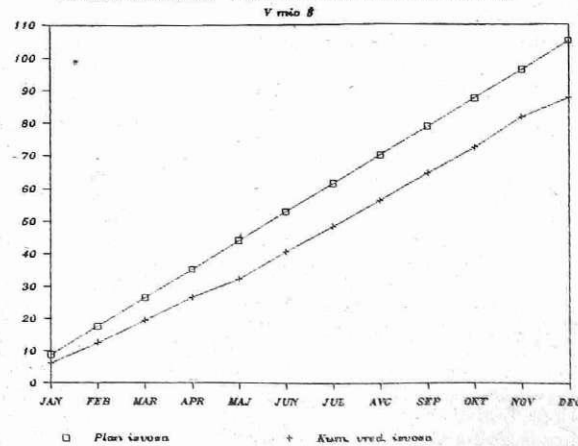
BRAZILIJA

Brazilska železarska družba Belgo Mineira bo zgradila nov obrat za kontinuirno proizvodnjo paličastega jekla. Ta obrat bo zgrajen v prvi polovici leta 1989. Investicijski stroški zanj so ocenjeni na 65 mio. dolarjev. Njegova letna proizvodnja zmogljivost bo 450.000 ton paličastega jekla.

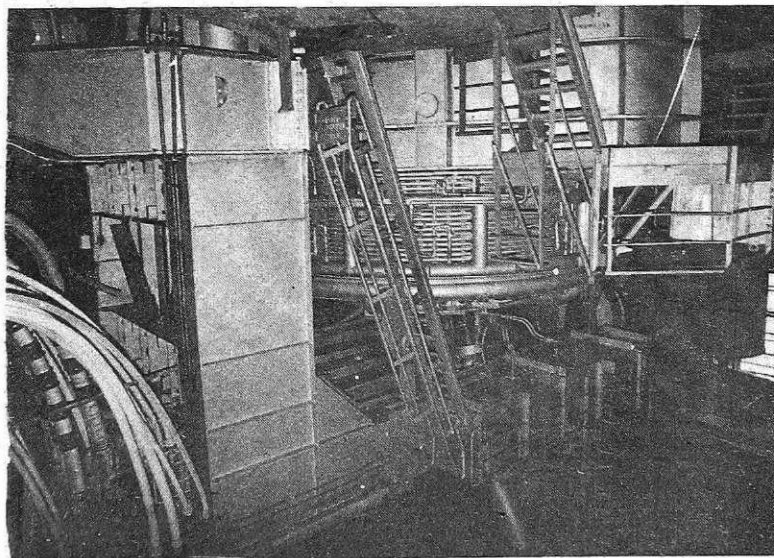
MESEČNA PROIZVODNJA V SOZD

KUMULATIVNI VREDNOSTNI IZVOZ SOZD

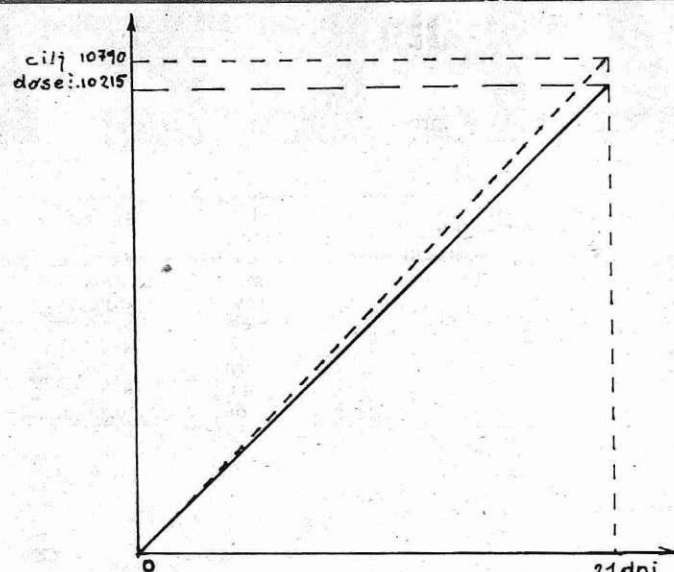

Transformator v RTP Jeklarna 2 (foto: B. Grce)

Elektropeči v novi Jeklarni (foto: B. Grce)

doseganje skupnega cilja poslovanja

Fakture za odpremljene količine prodanih proizvodov še niso zaključene in bo točna višina dosežene fakturirane realizacije znana v prihodnjih dneh.

Trenutno zaostajamo za načrtovanimi 10790 mio din za 5 odstotkov, upoštevati moramo tudi dvig cen naših izdelkov za povprečno 12,5 %, ki ga cilj ne zajema.

Oddelek za nagrajevanje

Poslovanje SOZD Slovenske železarne v decembru

1. Proizvodnja

Proizvodnja surovega železa v decembru je bila skoraj 19.000 ton in je kar za 3 % višja od načrtovane. Čeprav so zadnji meseci leta v proizvodnji grodja precej uspešni bo kumulativni plan izpolnjen le v proizvodnji sivnega surovega železa, medtem ko proizvodnja belega surovega železa za 10 % zaostaja za planom in za 7 % za preteklim letom.

Proizvodnja surovega jekla zaostaja 3 % za planom in za 2 % presega lanskoletno. Zaostajanje je prisotno predvsem v železarni Štore (zaradi kasnejših rezultatov investicije v Jeklarni oziroma kontinuiti).

Proizvodnja končnih izdelkov je malenkost nad planom in preteklim letom v kumulativni. Decembrska proizvodnja je pod planirano. Pri tem zaostajata zlasti Veriga in Žična, v manjši meri tudi železarne.

2. Prodaja

Zunanja realizacija

V decembru smo ustvarili 26,7 mia din zunanje realizacije, v celem letu pa 282 mia din ali 81 % več kot v preteklem letu. Glede na to, da je količina prodaje približno na ravni preteklega leta in da je nekaj prinesel k večji realizaciji tudi asortiment, to pomeni, da smo v povprečju povečali prodajne cene za okrog 75 %, kar je manj od indeksa inflacije za isto obdobje. Pri tem ni bistvenih razlik med železarnami in predelovalci.

Izvoz

V decembru smo izvozili 13.700 ton ali dve tretjini načrtovane količine izdelkov. Kumulativni plan je izpolnjen 80 %, medtem ko smo za 14 % za lanskim letom. Kumulativno je izpolnjevanje plana in v primerjavi s preteklim letom uspešnejši klirinški izvoz. V celem letu smo izvozili 131.347 ton izdelkov, od tega preko 108.000 ton na konvertibilno področje.

V decembru smo izvozili za 6,2 mio dolarjev izdelkov, od tega 4,6 mio na konvertibilno in 1,6 mio na

klirinško tržišče. Tako smo izpolnili le dobri dve tretjini mesečnega plana. Kumulativno smo preteklo leto presegle za 11 %. Za planom pa zaostajamo za 16 %. Kaže, da smo povečali izvoz, izražen v dolarjih, predvsem na račun spremenjenih odnosov med deviznimi tečaji, predvsem dolarja in zahodnoevropskih valut. V celem letu smo izvozili za 89 mio dolarjev izdelkov, od tega 59 mio na konvertibilno področje, kar pomeni za 3 % več kot lani in petino manj kot smo planirali. V izvozu kažejo v primerjavi s predelovalci železarne ugodnejšo sliko.

Uvoz

V vrednostnem uvozu smo na lanskoletni višini in 16 % pod planom. Velja isti zaključek kot pri izvozu, da smo verjetno uvozili manj kot lani in da gre za vpliv sprememb med deviznimi tečaji različnih valut. V večji meri je bil izveden klirinški uvoz. V decembru je bil izveden tudi sorazmerno visok konvertibilni uvoz. Skupno smo uvozili za 107 mio dolarjev surovin in opreme. Za 85 mio dolarjev smo uvozili reprodukcijskega materiala in surovin, kar je manj kot je naš izvoz.

Kadri in osebni dohodki

V letu 1986 je bilo v SOZD SŽ povprečno mesečno zaposlenih 19.291 delavcev, kar je za 1 % manj kot smo načrtovali in 3 % več od lanskega leta.

Poprečni OD v SOZD je bil 129.756 din in je bil za 120 % višji kot v lanskem letu. Pri pregledu po DO moramo omeniti, da so nekatere organizacije v decembru izplačale poračune osebnih dohodkov, ki so všteti v maso, ne pa tudi v mesečne zneske. Tako so poračun imeli v Železarni Štore, Tovilu in DSSS SŽ ter Interni banki SŽ. Relativno najvišji dvig OD so v letu 1986 imeli v železarni Ravne (glede na poprečje leta 1985 126 % dvig), za poprečjem pa močno zaostaja Žična (le 193 % dvig).

Glede na november je v decembru poprečni OD višji za 6,9 %.

Delegati o predlogu družbenega plana občine za leto 1987

(Nadaljevanje s 1. strani)

na. Sredstva posebne partije iz presežkov leta 1986 bodo v višini 40 % namenjena modernizaciji občinskih upravnih in pravosodnih organov, v višini 60 % se združijo na ravni Slovenije za financiranje občinskih programov modernizacije na področju notranjih zadev in izvedbo prostorskih izvedbenih načrtov.

V Delegatu je v razpredelnicah prikazan pregled prihodkov in njihov razpored z obrazložitvijo.

Razvoj samostojnega osebnega dela v občini

Delegatom je na skupni seji vseh treh zborov predložen v razpravo osnutek ocene stanja in usmeritev razvoja samostojnega osebnega dela v občini do leta 1990, kar je povezano z družbenim dogovorom o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva v Sloveniji, katerega podpisnik je tudi občina Jesenice. Razen tega je tovrstni program razvoja za obdobje 1978 — 1985 potekel in je potrebno oceniti stanje drobnega gospodarstva in realizacije tega programa v občini.

Osnutek ocene v uvodu ugotavlja, da je bilo razvoju drobnega gospodarstva tako v združenem kot v samostojnem osebnem delu namenjeno premalo družbene skrbi in sredstev, okrepi ekonomske politike so bili premalo učinkoviti, zato je njegov delež v celotni gospodarski strukturi upadel in sorazmerno zaostajal za razvojem ostalih gospodarskih panog. Pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva in s tem tudi samostojnega obrtnega dela s sredstvi v lasti občanov je danes med prioritetskimi družbenimi in gospodarskimi nalogami tega srednjeročnega obdobja, predvsem kot pomemben člen našega gospodarstva, kot trajna potreba gospodarskega razvoja v smislu prestrukturiranja gospodarstva in možnosti intenzivnega zaposlovanja v naslednjem obdobju.

Od 20 delovnih organizacij, registriranih leta 1978 kot malo gospodarstvo, jih je v občini ostalo le še devet, ostale so prerasle dogovorjene okvirje drobnega gospodarstva. Ob koncu leta 1986 je v občini Jesenice opravljalo samostojno obrtno dejavnost 368 obrtnikov, kar je 62 % več kot leta 1978. Obratovalnic s področja obrtnih in osebnih storitev je bilo 231, 46 gostinskih obratov, štiri prodajalne na drobno in 87 samostojnih avtoprevoznikov; njihovo število se je v primerjavi z letom 1978 povečalo za več kot dvakrat. Obrtno dejavnost kot postranski poklic je ob koncu leta 1986 v občini opravljalo skupaj 240 občanov, od tega 229 obrtnih in osebnih storitev, enajst pa se jih je ukvarjalo z gostinsko dejavnostjo.

Seja odbora za gospodarstvo

V petek, 30. januarja, je bila 27. seja odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne. Obravnavali so izpolnjevanje operativnega programa za januar in predlog programa za februar, seznanili so se s poročilom komisije za popis denarnih sredstev, terjatev in obveznosti pri združenih sredstvih Železarne ter obravnavali odpise in pripise razlik pri poslovanju s tujino.

Nekaj obratov je imelo v januarju pri izpolnjevanju planskih ciljev precej težav. V obratu Playžh so vzrok za nižjo proizvodnjo težave ob ponovnem obratovanju po novoletnih praznikih (pregorevanje hladilnikov, požar na transportnih trakovih, kovovna ruda). V obratu Žičarna je nižja proizvodnja zaradi pomanjkanja delavcev in zahtevnih in razdrobljenih naročil. S problemi se srečujejo tudi v obeh jeklarnah. Odbor je zato sprejel popravke planov do 95-odstotne realizacije za obrate Playžh, SM jeklarna, elektrojeklarna in Žičarna.

Železarski globus

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

Rudarska družba Ruhrkohle iz Zvezne republike Nemčije bo zgradila nov obrat za proizvodnjo koksa. Lociran bo pri rudniku Kaiserstuhl blizu Dortmund. Investicijski stroški so predvideni v višini 725 mio. nemških mark. S poskusno proizvodnjo naj bi začeli v letu 1991.

Železarski globus

nostjo. V občini je bilo v letu 1986 pri samostojnih obrtnikih zaposlenih povprečno 243 delavcev ali 70 % več kot v letu 1987, vendar je njihov delež v skupnem številu zaposlenih najnižji med gorenjskimi občinami.

V oceni stanja so podrobno obravnavana posamezna področja, vključno s kadrovske politiko oziroma zaposlovanjem, problematiko poslovnih prostorov, kreditiranjem samostojnega osebnega dela in davčno politiko. Drugi del gradiva vsebuje usmeritve razvoja samostojnega osebnega dela do leta 1990, v okviru tega pa je delegatom predložen v razpravo tudi osnutek odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti v občini. Gradivo je opremljeno tudi z razpredelnicami, ki prikazujejo razvoj samostojnega osebnega dela v občini v letih 1978 — 1986.

Program dela zborov Skupščine v letu 1987

Delegati zborov Skupščine občine Jesenice so na decembrski seji 1986 obravnavali osnutek programa dela zborov v letu 1987 in ga posredovali v enomesečno javno razpravo. Na podlagi danih predlogov in pobud decembrskih sej zborov in javne razprave predsedstvo Skupščine predlaga nekaj sprememb in dopolnitev programa dela zborov v letu 1987.

Spremembe odloka o priznanju občine Jesenice

Delegati vseh treh zborov bodo na skupni seji obravnavali in sklepali o predlogu odloka o spremembi odloka o priznanju občine Jesenice. S spremembo odloka bo časovno olajšano delo odbora za izbor nagrajencev in podelitev priznanj, ker se vsi roki v sedanjem odloku premaknejo za en mesec nazaj (razpis, trajanje razpisa, izbor nagrajencev).

Na skupni seji vseh treh zborov bodo obravnavali in sklepali še o predlogu odloka o sestavi in nalogah ter načinu dela komisije za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja Skupščine občine Jesenice, ki se nanaša na zamenjavo enega člana. Poleg tega je predlagana še zamenjava delegata v skupini delegatov za delegiranje delegatov v zbor občin Skupščine SR Slovenije.

Ločeni seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti

Po skupni seji vseh treh zborov se bosta na ločenih sejah sestala še zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti in obravnavala naslednja vprašanja:

Sprejel je predlog programa proizvodnje za februar; skupna proizvodnja bo v višini 118.935 ton. V februarju je načrtovana proizvodnja 4.000 ton jekla iz Jeklarne 2. Ker bo proizvodnja v Jeklarni 2 predvidoma stekla šele v drugi polovici meseca, bo odbor na naslednji seji upošteval korekcijo plana.

Odbor je predlagal delavskemu svetu Železarne, naj ponovno sklepa o možnosti uvedbe dodatne stimulacije za izvoz.

Obravnaval je še poročilo komisije za popis denarnih sredstev, terjatev in obveznosti pri združenih sredstvih delovne organizacije Železarna Jesenice in njim imel pripomb. Delavskemu svetu Železarne bo predlagal, naj poročilo sprejme.

Na predlog izvoznega oddelka so potrdili reklamacijo firmi Oerlikon, do katere je prišlo zaradi odpreme pretežkih kolobarjev, in švedski firmi Höganäs zaradi nepredvidenih bančnih stroškov pri urejanju otvoritve akreditiva.

Odbor je povišal znesek odškodnine iz izvensodne poravnave med Železarno Jesenice in Ribiško družino na 400.000 din.

Vloge temeljnih organizacij in delovnih skupnosti za odobritev združenih amortizacijskih sredstev, katerih reševanje je odbor na prejšnjih sejah zadržal, bodo obravnavane v okviru plana IV in AZ sredstev za leto 1987 na posebni seji.

CPSI — MZ

Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih takсах: V osnutku so predlagane spremembe zneskov takse za uporabo glasbenih avtomatov, avtomatskih kegljišč in drugih igralnih sredstev, reklamnih napisov in revalorizacija zneskov turistične takse.

Predlog odloka o ravnanju s plodno zemljo pri izvajanju gradbenih del: O osnutku odloka sta zbora razpravljala že v lanskem juniju, v javni razpravi pa so pripombe na osnutek dali: delegacija krajevne skupnosti Hrušica, delegacija združenih kmetov in statutarne komisija. Vse pripombe je predlagatelj odloka tudi upošteval. Z odlokom se za območje občine predpisuje način odstranjevanja plasti plodne zemlje pri izvajanju gradbenih del, njeno začasno shranjevanje in njeno nadaljnjo uporabo.

Ustanovitev komunalnega nadzorstva v občini: Delegatom obeh zborov je v obravnavo in sprejem predložen predlog odloka o ustanovitvi in delovanju komunalnega nadzorstva v občini, ki bo delovalo pri sekretariatu za notranje zadeve pri Skupščini občine Jesenice. Komunalno nadzorstvo oziroma komunalni redar bo nadzoroval izvajanje predpisov Skupščine občine in njenih organov ter drugih predpisov, ki se nanašajo na varstvo zelenih površin, čistočo okolja, ureditev prometa v občini, zimsko čiščenje prometnih in drugih javnih površin, nameščanje reklam in plakatiranje, varstvo pred hrupom v naravnem in bivalnem okolju ter drugih predpisov s področja javnega reda in mira.

Predlog odloka o spremembi odloka o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1987: S tem odlokom se za zagotovitev dela sredstev za izvedbo programa občinskih blagovnih rezerv v letu 1987 podaljšuje poseben prispevek iz osebnega dohodka delavcev, in sicer po stopnji 0,30 %.

Predlog razporeditve dodatno natečenih sredstev po Samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevnih skupnostih občine v letu 1986: Pri sprejemu oktobrske razporeditve združenih sredstev sta oba zbora sprejela tudi sklep, da se sredstva, ki bodo izterjana do konca leta, namenijo krajevni skupnosti Žirovnica, vendar največ do višine 500.000 din. Do konca leta 1986 pa se je po sporazumu nateklo še 806.864 din in odbor za delitev združenih sredstev predlaga, da se vsa dodatno natečena sredstva namenijo krajevni skupnosti Žirovnica za leto 1986 namenjsko za gradnjo mrliških vežic.

Odbor ob tem delegatom posreduje tudi informacijo in stališča do predloga razporeditvenih razmerij združenih sredstev v naslednjih letih, to je do konca tega srednjeročnega obdobja, glede na to, da je prišlo do nekaterih neusklajenih stališč članov odbora in delegatov iz posameznih krajevnih skupnosti v zboru krajevnih skupnosti.

Predlog odloka o določitvi treh matičnih območij v občini: S tem odlokom se na osnovi zakona v občini začasno določijo tri matična območja, in sicer:

— matično območje Kranjska gora s sedežem na krajevnem uradu v Kranjski gori za naselja: Kranjska gora, Gozd Martuljek, Log, Podkoren, Rateče in Srednji vrh;

— matično območje Žirovnica s sedežem na krajevnem uradu na Breznici za naselja: Žirovnica, Breg, Breznica, Doslovče, Moste, Rodine, Selo pri Žirovnici, Smokuč, Vrba in Zabreznica;

— matično območje Jesenice s sedežem pri upravnem organu za notranje zadeve Jesenice za naselja: Jesenice, Blejska Dobrava, Hrušica, Javorniški rovt, Kočna, Lipce, Planina pod Golico, Plavški rovt, Podkorna, Potoki, Belca, Dovje, Mojstrana in Zgornja Radovna.

Predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča: O predlogu odloka bo sklepal samo zbor krajevnih skupnosti, ker na decembrski seji za odlok ni glasovala potrebna večina in se glasovanje mora ponoviti, medtem ko je zbor združenega dela odlok sprejel.

Kandidati za sodelovanje v disciplinskih komisijah v TOZD in OZD ter drugih oblikah samoupravnega organiziranja v občini: Delegatom zbora združenega dela je predložena v razpravo in sprejem lista kandidatov za navedene organe, ki obsega 73 kandidatov.

V januarjski številki Delegata so objavljena tudi nekatera delegatska vprašanja, na katera pristojni organi tudi odgovarjajo, oziroma jih pojasnjujejo.

Obvestila kolektivu

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE OD 9. DO 15. FEBRUARJA

9. februarja, Stanko Čop, sektor novogradenj, Žirovnica 90/a, ☎ 80-836-26-60.
10. februarja, Zdravko Črv, sektor novogradenj, Jesenice, c. 1. maja 32, ☎ 80-333-78-157.
11. februarja, Drago Finžgar, valjarna žice, Begunje 128/b.
12. februarja, Franc Gasser, profilarna, Žirovnica, Moste 22/b, ☎ 80-333-78-157.
13. februarja, dr. Marin Gabrovšek, član PO, Bled, Ribenska c. 8/c, ☎ 81-279.
14. februarja, Vito Gričar, valjarna debele pločevine, Jesenice, Titova 2, ☎ 82-118.
15. februarja, Jernej Hočevnar, vodja prodaje, Jesenice, Kejžarjeva 38, ☎ 82-118.

Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti en obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovnega odbora.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 9. 2.	Stane Eržen	Rado Legat
Torek — 10. 2.	Zvonko Medja	Martin Brumat
Sreda — 11. 2.	Mitja Kersnik	Marjan Pintar
Četrtek — 12. 2.	Vanda Eniko	Karel Koblar
Petek — 13. 2.	Bojan Finc	Ivo Leban
Sobota — 14. 2.	Ahmed Telalović	Klavdij Mlekuž
Nedelja — 15. 2.	Janez Jakšič	Janez Kovač

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

Od 9. do 14. februarja bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik-Tili.

POPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj-Odar.

Dispanzer za borce od 13. ure do 14. ure. V soboto, 14. februarja, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj-Odar.

Knjižice sprejemajo v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30.

Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta — mr. stom. Bela Gazafi.

Za Vatrostalno: od 9.30 do 10.30.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stom. Alojz Smolej.

Za borce od 13.30 do 14.30 ure.
V soboto, 14. februarja, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stom. Alojz Smolej.

DEŽURNI V VATROSTALNI

7. in 8. februarja, Rifet JAŠAREVIČ, Jesenice, Kurirska pot 1/a, ☎ doma 83-831, ☎ v službi 83-281.

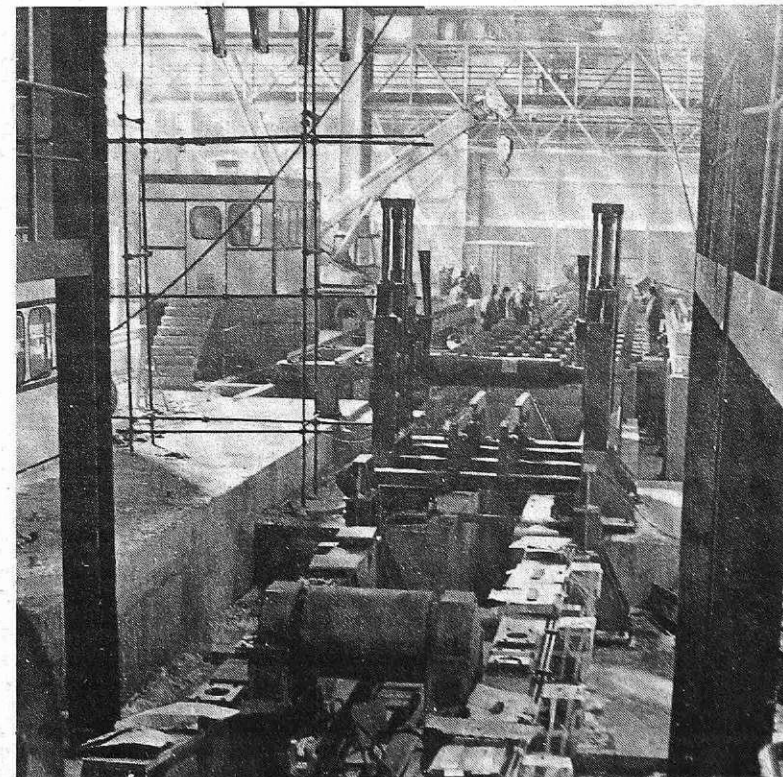
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Obvestilo blagajne Železarne

Blagajna Železarne Jesenice obvešča vse zaposlene, da je 26. decembra 1986 izplačala poračun osebnega dohodka za leto 1986. Poracun prejmejo tudi vsi delavci, ki so bili v letu 1986 obračunani zaradi upokojitve, odhoda v JLA ali zaradi zaposlitve izven Železarne. Poracun prejmejo tudi vsi, ki so bili v letu 1986 na počitniškem delu in ta čas v delovnem razmerju z Železarno Jesenice.

Prosimo vse, ki poračuna še niso dvignili, da to storijo na naši blagajni, ali naj nam pošljejo točen naslov in in sporočijo, v kateri TOZD so delali, da jim denar pošljemo po pošti.

Blagajna posluje za stranke vsak delovni dan od 8.30 do 10.30.

Kontiliv J2 (foto: I. Kučina)

utrip sds Bluming-štekel 3

SDS bluming štekel 3 ima 21 članov. Njen vodja je VINKO JORDAN, ki sicer opravlja delo izmenskega vodja proizvodnje. Sestajajo se po potrebi, takrat ko dobijo material, ki ga morajo obravnati.

»Če se na sestankih naše samoupravne delovne skupine oblikujejo kakšna vprašanja ali pripombe, jih zapišemo in sporočimo naprej. Večinoma dobivamo odgovore na zastavljena vprašanja, čeprav ne v pisni obliki ampak kot ustna pojasnila«, pravi vodja SDS bluming štekel 3 Vinko Jordan.

Problem, ki ga stalno obravnavajo na sestankih SDS, a ga do sedaj še niso uspeli zadovoljivo rešiti, je zagotavljanje tople malice. Zaradi narave dela delavci ne morejo zapustiti delovnega mesta, ampak jim malico prinašajo kantinerke. Tako delavci jedo kar tam, kjer delajo, pri čemer nimajo zagotovljenih osnovnih higienskih pogojev. Poleg tega malica pogosto ni topla, ker se shladi, preden pride kantinerka do njih, ali pa toplih obrokov sploh ne prinese, ker je enostavneje nositi in razdeljevati samo salamo in kruh.

»Pri svojem delu se srečujemo še s številnimi drugimi težavami. Od nas vsi pričakujejo kvalitetne izdelke. Teh pa ne moremo izdelati, če dobimo iz Jeklarne slab material. Veliko časa in energije izgubimo s tem, ko valjamo slab vložek, ki gre potem v odpad. Zato ni čudno, da nismo dosegli planiranih proizvodnih rezultatov za leto 1986, še posebej, ker zaradi sistema dela ne moremo ničesar nadoknaditi.

Celoten strojni park bluminga je zastarel in dotrajan. Prav zato in pa zaradi pomanjkanja rezervnih delov je bilo v lanskem letu pri nas veliko zastojev, zlasti še v zadnjem tromeščju. Sicer je planirana rekonstrukcija štekla, v kasnejši fazi pa tudi bluminga, vendar to še ne bo tako kmalu. Verjetno bomo prišli na vrsto šele, ko bo dokončana nova elektrojeklarna.

Drug problem je potisna peč, ki predstavlja ozko grlo, kadar valjamo na kvarto ogrodju, ker ima premajhno kapaciteto. Predvidena je rekonstrukcija potisne peči, ki naj bi jo izvedli v aprilu, ko bodo zaradi pričetka poskusnega obratovanja nove jeklarne nujno potrebne večje kapacitete te peči. Pričakujemo, da bomo iz Jeklarne 2 dobivali kvalitetnejši vložek, ki ne bo imel toliko jeklarskih napak in bo zato tudi naš izplen večji.

Že vrsto let se tako na blumingu kot na šteklu srečujemo s težavami v zvezi s kadri. Na ključnih delovnih mestih nimamo sicer trenutno dovolj delavcev, nimamo pa nobenega zaledja; premalo je mladih valjalcev. Zaradi sistema 4+1 mladih ne privlači delo pri nas!

Z novim vrednotenjem delovnih mest nismo v celoti zadovoljni. Mnoga dela po našem mnenju niso bila pravilno ovrednotena. Pojavilo se je nezadovoljstvo med delavci, ki se še vedno ni poglelo. Mnogi so se prito-

žili, ker menijo, da zaslužijo za svoje delo večji osebni dohodek, boljše kategorijo, a vse pritožbe niso bile upoštevane, je še povedal Vinko.

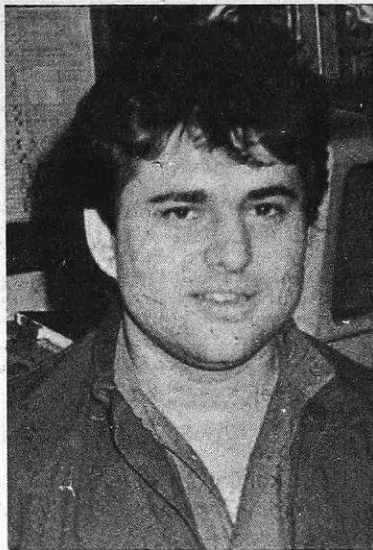
Ivan Jazbec je ogrevalca vložka na blumingu. Pri svojem delu nima večjih težav, saj so bile proizvodne naprave obnovljene predlani, tako da delujejo brez večjih zastojev.

»Nastopajo pa težave zaradi pomanjkanja delavcev«, pravi Ivan. »Ogrevalci vložka so večinoma starejši in odhajajo v pokoj, poleg tega pa veliko bolujejo. Novih delavcev pa ni, ker jim ne odgovarjata sistem dela in slaba kategorija.

S prevrednotenjem sem pridobil eno samo kategorijo. Mislim, da je delo ogrevalca vložka precej težko in je zato v primerjavi z nekaterimi drugimi deli pri nas premalo nagrajeno. Vsi, ki delamo na tem delovnem mestu se čutimo zapostavljene.

Valjalec na blumingu Dragan Mihajlovič pravi, da imajo zaenkrat dovolj valjalcev. Le ob času letnih dopustov se pojavljajo težave zaradi premajhnega števila delavcev. To pa navadno urejajo tako, da se valjalci iz različnih izmen med seboj nadomeščajo (delajo po 16 ur).

»Stroji, ki jih uporabljamo pri delu, so stari že 20 let in so že precej odsluženi. Nujno bi jih bilo treba zamenjati, če naj bi dosegali boljše rezultate, vendar se kot vse kaže, v bližnji prihodnosti to ne bo uredilo. Zadnje prevrednotenje mi je prineslo tri kategorije, tako da sem z

osebnim dohodkom, ki ga dobivam sedaj, zadovoljen«, je dejal Mihajlovič.

Franc Šmid dela na šteklu kot vodilni valjalec. V času našega razgovora so imeli ravno remont, zato mu je, ko smo ga povprašali o problemih, s katerimi se srečuje pri svojem delu, najprej prišlo na misel nezadovoljivo in nepravčasno opravljanje remontov.

»Mnogokrat valjalci opazimo napake in okvare na proizvodnih napravah ter o tem obvestimo svoje vodstvo in vzdrževalce. Ti pa naših opozoril ne upoštevajo; pogosto se iz-

govarjajo, da nimajo dovolj ljudi ali pa, da lahko del, za katerega mi pravimo, da ga je treba zamenjati, še normalno deluje. Potem pa prihaja do zastojev, pri katerih trpi proizvodnja, ker z odlaganjem popravil postajajo okvare čedalje hujše. Zlasti veliko zastojev smo imeli v lanskem decembru; vzroki zanje so bili v zastarelih napravah in premalo avtomatiziranem delu. Zaradi pomanjkanja rezervnih delov smo pri remontih pogosto menjavali okvarjene dele z rabljenimi, ker je bila to edina rešitev, da smo se izognili daljšim zastojem.

Z osebnim dohodkom sem zadovoljen, saj imam zdaj tri kategorije več kot pred prevrednotenjem. Mislim, da sem za delo, ki ga opravljam, tudi ustrezno nagrajen.

Glavni problemi Valjarne bluming štekel so torej, če povzamemo razmišljanja naših sogovornikov, zastarelost strojnega parka, pomanjkanje rezervnih delov, premajhne kapacitete potisne peči in neugodna starostna struktura delavcev (pomanjkanje mladih). Vse to jih že sedaj ovira pri vsakdanjem delu in bo postalo še bolj pereče ob zagonu nove jeklarne, ko se bodo morali čim hitreje prilagoditi novi proizvodnji.

Tanja Kastelic

Železarski globus

SOVJETSKA ZVEZA

V železarni Kursk v mestu Stary Oskol bodo zgradili novo valjarno za različne vrste pločevin. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 1 mio. ton pločevine. Opremo za to valjarno bo dobavilo podjetje Sket iz Nemške demokratične republike. S proizvodnjo v novi valjarni bodo začeli v letu 1989.

ŠVEDSKA

Švedska železarna SKF Steel Helsingfors, ki pripada železarski družbi Ovako Steel, je dobila naročilo iz LR Kitajske. V letošnjem letu naj bi tja izvozila skupaj 11.500 ton paličaste jekla. Prvih 3.780 ton naj bi dobavili že v prvem četrtletju, ostalih 7.720 ton pa do konca letošnjega leta.

Železarski globus

PREGLED SESTANKOV SDS

Najprej kratka informacija (ki sicer ne spada v tole rubriko) o sestajanju novoizvoljenih samoupravnih organov v novih TOZD.

V TOZD Talilnice se je 26. decembra sestal novoizvoljeni odbor za delovna razmerja. V TOZD Ploščati program se je 14. januarja sestal odbor samoupravne delavske kontrole na svoji konstituantni seji, odbor za prošnje, pritožbe in varstvo pravic delavcev pa je 22. januarja na svoji 1. seji že ugodno rešil ugovor delavca zoper sklep skupne disciplinske komisije, zahtevu delavca, da se mu od novembra 1984 do vključno oktobra 1986 izplača opravljanje delovnih nalog vodje tehnologije in proizvodnje po 22. kategoriji (in ne po 20. kategoriji) ter pritožbo delavca zoper sklep odbora za gospodarstvo o posebnem nadomestilu III. rente za tehnično izboljšavo. V TOZD Okrogli program se je 27. januarja sestal odbor za delovna razmerja na svoji 1. seji.

Tu kaže opozoriti na pogodbeno dela. Sprejet je bil namreč sklep, da se z delavci iz TOZD Tehnične dejavnosti sklene delovno razmerje za eno tretjino delovnega časa za potrebe TOZD Okrogli program (za obrat žičarna) do 31. decembra 1987. Ti delavci bodo razporejeni na strokovne naloge pri montaži in poskusnem obratovanju žičarskih strojev in naprav. Za potrebe obrata žičarna je bilo sklenjeno tudi pogodbeno delo z upokojevcem Ivanom Gašpersičem, in sicer od 1. januarja do 31. decembra 1987. Za potrebe obrata elektrode je bilo sklenjeno pogodbeno delo z upokojevcema Rudolfom Kocjančičem in Janezom Beljanom (za dela z deseto plačilno kategorijo, ni pa omenjeno, za koliko časa).

Omeniti kaže tudi, da je odbor pooblastil obratovodje, direktorja TOZD, predsednika odbora za delovna razmerja TOZD in kadrovskega, da lahko odobrijo izredno plačano in izredno neplačano odsotnost v primerih, ko vloga ni bila pravočasno posredovana v obravnavo odboru (nakar se na prvi naslednji seji prošnjo posreduje v potrditev odboru).

V TOZD Družbeni standard se je 6. januarja sestal odbor samoupravne delavske kontrole na svoji konstituantni seji (o tem več prihodnjič).

Iz delovnih skupnosti, kjer reorganizacija še ni bila izvedena, smo prejeli zapisnika odbora za delovna razmerja Delovne skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje (21. seja, ki je bila 21. januarja) in iz Delovne skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje (22. seja, ki je bila 8. januarja 1987). Drugih zapisnikov samoupravnih organov nismo prejeli.

Nadaljujemo s pregledom sestankov SDS iz programa samoupravnih aktivnosti za januar.

Iz OBRATA TOZD PLOŠČATI PROGRAM HLADNA VALJARNA JESENICE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo obrata hladna valjarna 1, 2 in 3, adjustaža hladne valjarne, skladišče vložka, žarilnica 1, 2, 3 in 4, lužilnica, karisti in odprema. SDS so obravnavale tudi proizvodne rezultate v letu 1986 in naloge, ki jih čakajo v letu 1987.

SDS vodstvo obrata ugotavlja, da je bil družbeni plan TOZD v letu 1986 dosežen le 96,52-odstotno. Vzrok: remont Siemaga, neustrezna naročila, pomanjkanje ustreznega kadra in zastarelost strojnega parka. Za letošnje je bil sprejet plan

25.000 ton HVT. Po oceni SDS vodstvo obrata bo plan možno doseči ob normalnem delu Siemaga, povečani količini luženega materiala iz HVB, izboljšani kvaliteti vložka in ob ustreznih kadrovski zasedbi.

SDS hladna valjarna 1 meni, da bi se »glede na novo situacijo v TOZD tudi plan moral spremeniti«. Plan v letu 1987 bodo po njihovem mnenju dosegli le, »če se bodo naročila spremenila (več naročil širine 400–600 mm) in če bo vložek delno lužen na Beli.« Delavci tudi sprašujejo (23. januarja), kdaj se bo uredilo ogrevanje v obratu. Pravijo, da je delo ponoči neznosno. Zanima jih tudi, kdaj bo na Siemagu (na pultu) postavljena kabina. Podobno kot omenjeni SDS o uresničitvi plana razmišljajo tudi druge SDS, zato njihovih ugotovitev ne bomo posebej omenjali.

SDS hladna valjarna 2 in adjustaža hladne valjarne, ki sta se sestali skupaj, omenjata, da si zaslužita boljše delovne pogoje, ne pa, da se delo opravlja v mrazu. Obrat kljub večkratnim opozorilom ni ogrevan. »Želimo in upamo«, piše v zapisniku s sestanka, ki je bil 23. januarja, »da se to uredi v naslednji zimi«. Adjusterji dinamo pločevine se pritožujejo, da so kolobarji težki tudi do 200 kilogramov in da se adjustira še vedno ročno.

Tudi SDS hladna valjarna 3 postavlja več vprašanj. Tudi tu delavce zanima, »kaj je z gretjem v obratu«, poleg tega pa še, zakaj jim ni omogočen prehod v druge TOZD in zakaj so pri osebnih dohodkih v Železarni »na repu«. Opozarjajo, da kategorije niso realno razdeljene in da je nujno treba nabaviti kaveljne za bremenja. Da imajo preizkušnje kategorije, posebej opozarjajo delavci na V. in M. Müller, brusilci in drugi rezalci na škjarjah. Zanima jih, kdaj bo remont na škjarjah 2.

Glede na to, da se bo gradila nova lužilnica, člani SDS skladišče vložka postavljajo vprašanje glede skladiščenja TVT trakov.

SDS žarilnica 1 se pritožuje, da ni dobila odgovora na vprašanje, če se upošteva nadure (30) v pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Skupina tudi opozarja, da je nujno treba nabaviti nove saržirne palice za globinske peči, prav tako saržirne puše in križe za zvonaste peči.

SDS žarilnica 2 glede usode svojih prošenj in zahtev ugotavlja: »Člani SDS so opozorili, da s svojimi prošnjami in zahtevami glede odpravljanja okvar ne dosežemo ničesar. Zato izrekamo kritiko vodstvu obrata, ker zaradi neangažiranosti odgovornih ostaja pri kritičnem stanju naprav. Spisek okvar in potrebnih popravil je vodja SDS oddal vodju proizvodnje, vendar se kljub obljubam stanje ne spremeni.«

SDS žarilnica 4 vprašuje, kdaj bodo dobili odgovor na vlogo o priznanju beneficirane delovne dobe. Žarilci in žerjavovodje zahtevajo, da se pregleda tesnila reduktorjev na žerjavih. Pridružuje se tudi zahtevi SDS žarilnica 1, naj se nabavijo saržirne palice za globinske peči in saržirne puše za zvonaste peči.

SDS lužilnica seveda zanima usoda nove lužilnice. Takole pravijo: »SDS sprašuje, kaj je za novo lužilnico. Kdaj se bo začelo delati in zakaj se še ni ter za koliko se bodo povečali stroški? SDS v zvezi z nalogami v letu 1987 opozarja tudi na problem reklamacij. »Kontrolirati bi bilo tudi treba«, pravijo, »ali so vse reklamacije resnično upravičene in ali so res nastale zaradi naše krivde.«

Člani SDS odprema sprašujejo, kdaj bodo dobili novi »tregar« za žico. Zanj namreč urgrajo že dalj časa. Opozarjajo tudi, da je nujno treba opraviti pregled žerjava zaradi slabih kontaktov na komandnih stikalih, neuporabna pa je tudi zavora.

TOZD OKROGLI PROGRAM

Iz OBRATA VALJARNA ŽICE IN PROFILOV smo prejeli zapisnike SDS valjarna žice 2 (Grintov), valjarna žice 3 (Peterne) in valjarna žice 4 (Černe). Skupine so razpravljale tudi o gospodarskem načrtu za leto 1987.

SDS valjarna žice 3 opozarja, da je bilo na sestanku 14. januarja »veliko hude krvi glede vzdrževanja delovnih naprav«. Po njihovem mnenju naprav ne vzdržujejo preventivno. To je tudi vzrok, da je včasih nemogoče delati in da se dosegajo tudi slabši izpleni. Zanima jih, če se bo to z novo organiziranostjo kaj popravilo.

SDS valjarna žice 4 je imela k dodatku h gospodarskemu načrtu za leto 1987 naslednje pripombe: »Plan 6400 ton vijačnih jekel in jekla za verige ni nedosegljiv, vprašljiva so le žarilne kapacitete. Člani SDS so menja, da bi se žarjenje žice moralo čimprej reševati, kajti že v preteklih letih smo imeli probleme z žarjenjem KV 35 in VAC žice.« In dalje: »SDS se ne strinja s planiranim neto OD na 182 ur v primerjavi z obrati Žičarna in Jeklovlek. Člani SDS smatrajo, da se mora planirani OD popraviti glede na sistem obratovanja (primer: valjarna žice ima več kot 81 % zaposlenih v sistemu 4+1).«

Tudi pod razno so imeli delavci kup pripomb, ki kažejo na precejšnje nezadovoljstvo v tem oddelku. Oglejmo si zapisnik, kjer pravijo: »Pod točko razno je SDS obravnavala stalno problematiko glede vzdrževanja delovnih naprav. SDS smatra, da se pri vzdrževanju proizvodnih naprav v valjarni žice mora nujno premakniti k boljše. Nerazumljivi so izgovori vzdrževalcev na pomanjkanje rezervnih delov in na slabo izdelavo istih. Od valjavca se zahteva dober rezultat dela na progah. Z rezervnimi deli oziroma z naročanjem pa on nima opravka. Zahtevamo še:

- Večjo pozornost armaturca do armature.
- Vodstvo valjarne žice naj uredi toplo vodo pod delovodsko pisarno (bojler naj se postavi nazaj, vendar v notranjost ženske garderobe in cevi speljejo skozi steno. S tem bo bojler zaščiten pred izmetom in žerjavom).
- Vodstvo naj poišče vzrok zaostajanja OD napram drugim obratom.
- Kadrovanje novih delavcev v valjarni žice je spet v slepi ulici.
- Vodstvo naj pojasni delavcem govorice o ukinitvi sistema 4+1 v valjarni žice.
- Na nivoju TOZD naj se reši odprema žice iz valjarne.
- SDS smatra, da so zahteve za dostavo rene v jeklarne nekoliko »čudne«. Če so zahteve bolj natančne, naj vodstvo pripravi vložka za elektropeč iz današnja navodila, s tem pa naj prevzame odgovornost za redno dostavo vajonov v obrate, ne pa zavirati odstranjevanje izmečka s tem, da ne dostavlja vajonov.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

Posebnosti vojaških poklicev

Vojaški poklici, ki jih združuje skupni pojem oficir, so nekaj posebnega. Na prvi pogled bi lahko rekli, da to delo pomeni predvsem usposabljanje generacij mladih vojakov v ravnanju s sodobnim orožjem ter v vojaških veščinah. Toda tisto, kar je najlepše in najpomembnejše v vojaških poklicih, je vzgoja vojakov v ljubezni do domovine, vzgoja o tem, kaj nam vsem pomeni neodvisna, samoupravna, socialistična domovina, skupnost enakopravnih narodov in narodnosti. To je častno in odgovorno delo, šola bratstva in enotnosti, šola ohranjanja najsvetlejših pridobitev naše NOB in revolucije. Varovanje teh pridobitev pa je glavna naloga naše armade. To je tisto, kar vojaškim poklicem daje pečat zahtevnega, posebnega dela.

Pred izbiro poklica

POGOJI ZA VPIS NA VOJAŠKE SREDNJE ŠOLE:

Vpišejo se lahko tudi fantje iz šol srednjega usmerjenega izobraževanja po končanem prvem oziroma drugem letu šolanja.

ZA VPIS NA VOJAŠKE SREDNJE ŠOLE LAHKO KANDIDIRAJO MOŠKI DRŽAVLJANI SFRJ, KI IZPOLNJUJEJO NASLEDNJE POGOJE:

- da so zdravstveno sposobni za službo v JLA,
- da niso sodno kaznovani oziroma v kazenskem postopku,
- da imajo priporočilo o moralnopolitičnih kvalitetah za šolanje in službovanje v oboroženih silah,
- da imajo soglasje staršev,
- starost do 16 let za vpis v 1. razred, oziroma leto ali dve več za vpis v 2. in 3. razred srednje vojaške šole, kar je tudi mogoče,
- najmanj dober splošni učni uspeh, ter najmanj dobro oceno iz matematike, fizike in kemije.

Hkrati pa lahko trdimo, da je veliko vojaških poklicev v bistvu zelo podobnih civilnim poklicem. Toda večina mladincev, ki se odloči za vojaški poklic, ga izbere prav zaradi njegovih posebnosti. Marsikateri mladinec želi delati v svojem življenju nekaj posebnega, drugačnega kot njegovi kolegi. In ravno za to je cela vrsta možnosti v armadi. Kdo ne bi želel postati:

- pilot nadzvočnih letal, kontrol letaja, pilot helikopterja, inštruktor letenja ali vojaški padalec, vzdrževalec vojaških letal, helikopterjev in njihovih oborožitve?
- strokovnjak za vodenje raketne baze, vzdrževanje elektronskih naprav, radarskih sistemov,
- strokovnjak za opravljanje zapletenih nalog na raketni, torpedni ali patrolni ladji, minolovcu, podmornici ali žepni podmornici,
- voznik tankov, oklepnih transporterjev ter drugih bojnih vozil, vojaški meteorolog, vezist ali eden izmed drugih — 70 različnih strokovnjakov na vojaškem poklicnem področju?

LETALSKOTEHNIŠKA SREDNJA VOJAŠKA ŠOLA V RAJLOVCU PRI SARAJEVU

USMERITVE:

- strojnutehniška
- elektrotehniška
- elektronskotehniška
- telekomunikacijska

POKLICI:

- vojaški letalski tehnik strojnutehniške smeri
- vojaški letalski tehnik elektrotehniške smeri
- vojaški letalski tehnik elektronskotehniške smeri
- vojaški letalski tehnik telekomunikacijske smeri

TRAJANJE ŠOLANJA: dve do štiri leta

SREDNJA VOJAŠKA ŠOLA RODOV KOPENSKE VOJSKE V SARAJEVU

USMERITVE:

- pehotna
- artilerijska
- artilerijsko-raketne enote protizračne obrambe
- oklepno-mehanizirane enote
- inženirstvo
- zveze
- atomsko-biološko-kemična obramba

POKLICI:

- komandir pehotne enote
- komandir artilerijske enote
- komandir raketne enote
- komandir oklepno-mehanizirane enote
- komandir inženirske enote
- komandir enote za zveze
- komandir enote za ABK obrambo

TRAJANJE ŠOLANJA: dve do štiri leta

TEHNIŠKA SREDNJA VOJAŠKA ŠOLA KOPENSKE VOJSKE V ZAGREBU

USMERITVE:

- strojna
- elektrotehniška
- raketna
- kemično-tehnološka
- prometna

POKLICI:

- vojaški tehnik strojne smeri
- vojaški tehnik elektrotehniške smeri
- vojaški tehnik raketne smeri
- vojaški tehnik kemično-tehnološke smeri
- vojaški tehnik prometne smeri

TRAJANJE ŠOLANJA: dve do štiri leta

SLAVKO TARJAN

3

Jedrski raziskovalci S tragiko ovenčani kralji naših dni

Počasni nevtroni so najbolj uspešni. Jedro urana 235 jih prav hlastno vpija. Uran 238 se ne zmenja za počasne nevtrone. Nevtroni, ki se sprostijo pri cepitvi urana 235, so hitri nevtroni. Imajo hitrost nekaj deset tisoč kilometrov v sekundi. Počasni nevtroni pa imajo hitrost le nekaj več kot kilometer v sekundi.

Energija, ki nam odpira novo obdobje, je jedrska energija. Žal ima tudi svoje slabosti. Če hočemo, da se kos urana 235 počasi in enakomerno cepi, mora biti prav kritične velikosti. V tem primeru imamo uransko peč. Če hočemo, da kos urana 235 eksplodira, mora biti večji, kot je kritična velikost. Razlika je le v tem, da se cepitve v jedrski bombi hitro pomnožijo, morda v eni milijoninki sekunde. Ob tem se sprosti ogromna množina energije. To povzroči eksplozijo bombe. V jedrski peči število cepitev uranavama tako, da se uran cepi le korakoma in se tudi energija sprošča počasi.

VESOLJE SREDNJEGA VEKA SO RAZBILI KOPERNIK, KEPLER IN GALILEI

Podoba sveta novodobne fizike je zajel Newton za več stoletij v teorijo, ki je temeljna opazovanja združevala v matematični sestav brez protislovij. V tej podobi sveta so bili čas, prostor, masa in energija nespremenljivi. Zato je fizika od Newtona naprej slonela na složenem mnenju, da so te lastnosti teles ali dogajanj že vnaprej določene.

V začetku dvajsetega stoletja je bila znana vrsta fizikalnih pojavov, ki jih ni bilo več mogoče uokviriti v klasično fiziko. Protislovja so se vrstila. Eno teh je bilo merjenje hitrosti svetlobe, ki so jo merili kot enako veliko, kar se je izkazalo za nepravilno. Omajana je bila Newtonova mehanika.

Nikomur dotlej se še ni posrečilo ustvariti široke nove teorije, ki bi jo z uspehom postavili namesto Newtonove. Nastalo je nasprotje trdnosti znanosti, ki je dobilo naziv: NARAVA NE DELA SKOKOV. Še vedno so obstojali pojavi, za katere je menda veljala Newtonova mehanika, medtem ko drugih ni mogla več zajeti.

Einsteinu se je leta 1905 posrečilo rešiti ta protislovja. Relativnostna teorija je sicer izgubila nazornostprejšnje Newtonove. Einsteinova teorija je temeljila na miselnih predstavah. Pri tem so uporabljali predmete iz vsakdanjega življenja — vlake, ladje in v novejšem času tudi rakete, da bi ob njih predočili relativnostno teorijo. Najbolj šlo, čeprav posplošeno oznako temeljne razlike med Newtonovo in novo fiziko je pozneje podal Einstein sam. Razložil jo je takole:

Newton je domneval, da bi preostala absolutni prostor in absolutni čas, če bi iz vesolja odstranili vso materijo. To je zmotno. Če ne bi bilo nič več reči, bi tudi prostor in čas prenehala obstajati. Prostor in čas sta obliki bivanja materije. Einstein je spoznal, da je svetlobna hitrost najvišja meja vseh dosegljivih hitrosti. Ob svetlobnih hitrostih bi postala masa nekega predmeta neskončno velika, čas bi se ustavil in predmet bi postal neskončno majhen. To je pozneje dalo ključ za razlago na videz neizčrpnih zalog energije v Soncu in v drugih nebesnih telesih. Ker so vsi življenjski pojavi povezani s Soncem, je to pojasnjevalo energetski izvor življenja.

Ekvivalenca mase in energije je hkrati razkrila še drugo skrivnost narave, da je mogoče energijo, nakopičeno v atomskih jedrih, uporabiti za izvedbo najstrašnejšega uničevalnega orožja — atomske in vodikove bombe.

imamo, pozimi so tudi topli, a kar ne pomaga. V razredih piha skozi liko špranj, da se toplota popolno izgubi. Garderobe ni, ob suhih dnevih je še kar znošno, ko dežuje pa imo mokro obutev in obleko ves pouka na sebi. Stavba je za vse zrede premajhna. Pouk imamo na štirih lokacijah. Tudi profes se selijo in za nikogar ni to niti r prijetno. Telovadnica je velika maj za slabi dve učilnici. Na ginziji imata prostore tudi glasbenila in Delavska univerza, naša knnica pa si je priborila prostor v višjem nadstropju. Toda tudi tam dovolj prostora za vse knjige. Zadihlino uporabljamo dva mini prostora, kjer eden drugemu stopam nogah in se ne moremo niti v m najesti. Po kletnih prostorih, k sta si izborila svoj prostor stroje sje in obramba, je hoja kar grozljiva. Ni dobre osvetlitve, omet odpa pod škriplje, pa tudi sanitarije niso ravno v čast. V razredih je malno delo skorajda onemogočeno. Šola nima niti najosnovnejših tehničnih pripomočkov.

Bojim se, da se bo šola stresla temeljev, zato bi radi, da bi vsaj na zanamci hodili v lepo šolo, se učili velikih, svetlih, dobro opremljenih učilnicah in z znanjem prispevali izgradnji naše socialistične in san upravnice družbe.

Valentina Gorišek
2. b Družboslovna

Pionirji — mladinci — veterani

Občinska konferenca ZSMS Jesenice bo v poletnih mesecih organizirala sodelovanje mladinske delovne brigade Jeseniško-bohinjski odred na eni izmed zveznih mladinskih delovnih akcij (predlog: Neretva 87).

Če te mika kolektivno delo, spoznavanje domovine in pridobivanje novih prijateljev, se oglasi na OK ZSMS Jesenice, kjer boš dobil še dodatne informacije.

Naslov: OK ZSMS Jesenice, Titova 86, Jesenice.

Brigadirski zdravo!

Center za mladinsko prostovoljno delo

Zakaj potrebujemo novo šolo?

set naenkrat. Ko pridemo po odmoru v razred, nas skoraj zaduši. V razredu je zrak tako gost, da bi ga lahko rezal. Učilnice nimajo zračnikov, prezračiti pa ne moremo, ker se okna ne dajo odpreti. Četudi bi se nam to posrečilo, ne bi bilo prav nič bolje, saj šola stoji ob glavni cesti. Avtomobili nam pod nos kadijo nekaj svineca, ropot s ceste pa je tolikšen, da drug drugega skoraj ne slišimo. Zaradi prepiha poskušamo zapreti vrata, pa nam skoraj padejo s tečajev. Roke si lahko umijemo le v straniščih, kajti voda je v razredih le na stropu, ko pricurlija skozi streho.

Na Zavodu za šolstvo navijajo za svetle učilnice. S tem pri nas nimamo problemov. Na oknih ni niti krpicave zaves, kaj šele, da bi lahko razred zagnili vsaj pri uporabi grafoskopa in v vročih poletnih dneh. Radiatorje

0 radiu Triglav in Gorenjskem glasu

Svet za informiranje pri občinski konferenci SZDL Jesenice je v četrtek, 29. januarja, obravnaval programsko zasnovo LRP Triglav Jesenice v letu 1987, vsebinsko zasnovo časopisa Gorenjski glas za leto 1987 in akt o ustanovitvi časopisnega podjetja Gorenjski glas.

Programska zasnova radia Triglav v letošnjem letu predvideva več neposrednih, tako imenovanih oddaj v živo in več kratkih dnevnih novic. S kontaktnimi oddajami naj bi poslušalcem omogočili, da se bolj vključujejo v program in sodelujejo pri njegovem oblikovanju. Ker je bil odziv zelo ugoden, je svet za informiranje takšno usmeritev podprl.

Pripomnili so le, da bi morali v programskih zasnovah opredeliti tudi razmerje med glasbenim in govornim programom, ker tudi to kaže na določeno kvaliteto programa. Delegat LRP Triglav je pojasnil, da je takšno razmerje vnaprej zelo težko opredeliti, ker poslušalci glasbo zelo radi poslušajo, po drugi strani pa na radiu nimajo glasbenega urednika, ki bi skrbel za kvalitetnejši ozor in tematske glasbene oddaje. Ker je

kadrovskih problemov na radiu še več, so se na seji dogovorili, da se bodo na eni od prihodnjih sej podrobno pogovorili o problemih dela LRP Triglav.

Pri obravnavi vsebinske zasnove Gorenjskega glasa so člani sveta ugotovili, da je bil do sedaj ta polteden premalo polemichen, zato podpirajo njegovo novo usmeritev, da zberejo več mnenj o posamezni zadevi. Tako tudi bolj izpolnjujejo zakonske usmeritve, ki polemichnost obravnavajo kot eno od oblik večje demokratizacije obveščanja. Vsebinska zasnova za letošnje leto predvideva tudi še več kratkih in strnjenih novic.

Pri obravnavi akta o ustanovitvi Gorenjskega glasa so se ustavili pri samoupravljanju v njegovem delavskem svetu. Gorenjski glas je namreč ustanovilo pet gorenjskih ob-

čin, v delavskem svetu Glasa pa imajo le tri delegatska mesta. Zato so na seji sveta za informiranje predlagali, da se ustanoviteljem zagotovi enakopravna udeležba v delavskem svetu Glasa tako, da se število delegatskih mest poveča na pet. Tako naj bi imela vsaka ustanoviteljica možnost sodelovanja.

Dogovorili so se tudi, da delegate v časopisni svet Glasa kadruje predsedstvo občinske konference SZDL Jesenice.

Sej sveta za informiranje se redno udeležujejo delegati radia Triglav, CPSI Železarne Jesenice, strokovne službe SIS, pogrešajo pa delegate občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, predvsem mladine. Zato so se dogovorili, da naj omenjeni pošljejo na sejo koga drugega, če predsednik ne more, saj je pomembna predvsem udeležba. Pri obravnavi gradiv, kot so bila na tej seji, je njihova udeležba toliko bolj pomembna.

Lilijana Kos

Usoda Erjavčeve koče je v naših rokah

Na Kuceljnu med mecesni stoji 95 let stara Erjavčeva koča, ki ji slovenski planinci pravijo »naša koča«, ker jim nudi svoje zavetje vsakič, ko pridejo na Vršič. Žal pa je stara vršička gopa že tako načeta in razmajana, da je sanitarna inšpekcija zahtevala obnovo ali pa bi kočo v letošnjem letu zaprla. Planinsko društvo Jesenice, ki upravlja kočo že skoraj štirideset let, je zato napelo vse sile, da bi aktiviralo širšo slovensko javnost in zbralo potrebna finančna sredstva za gradnjo nove Erjavčeve koče. Ta naj bi bila čim bolj verna podoba stare postojanke, da bi tako obdržala svojo zgodovinsko vrednost in hkrati zadostila osnovnim sanitarnim predpisom.

Prošnje za finančno pomoč je PD Jesenice poslalo približno tristo delovnim organizacijam v naši republiki. Vendar je bilo to ravno ob koncu leta, ko so bili skladi večinoma že izpraznjeni in delovne organizacije še niso vedele, kako so poslovale. Zato so se pri planinskem društvu odločili, da ponovno zaprosijo delovne organizacije za pomoč pri gradnji nove koče na Vršiču in sicer za pomoč v obliki denarja, gradbenega materiala ali neposrednega dela na postojanki. Pričakujejo, da bo sedaj, ko so organizacije že izdelale zaključne račune, njihov odziv večji kot v preteklem letu.

Na planinska društva po Sloveniji so poslali darilne bone v vrednosti od 100 do 100.000 dinarjev; zanje so društva pošiljala denar, ki so ga zbrala bodisi s prodajanjem bonov na svojih postojankah, ali pa so sama založila sredstva v višini skupne vrednosti poslanih bonov. Odziv planinskih društev je bil skoraj stodstoten, z izjemo tistih, ki sama obnačajo svoje koče. To dokazuje, da so planinci širom Slovenije močno navezani na Erjavčovo kočo. Darilni boni bodo tudi v prihodnje na voljo v vseh planinskih postojankah po Sloveniji in v kioskih Tobaka v jeseniški in radovljiški občini.

Na akcijo jeseniških planincev so se pričeli odzivati tudi privatniki. Tako je Franc Smole, akademski slikar iz Ljubljane, podaril Planinskemu društvu Jesenice sliko s pripisom: »za obnovo Erjavčeve koče!« Delavke Mure iz Murske Sobote so se ponudile, da bodo brezplačno sešile vso posteljino, ki jo bodo potrebovali v novi koči na Vršiču.

Gradbeni odbor, ki vodi priprave na gradnjo Erjavčeve koče, je že prikrbel lokacijsko odločbo. Rešil pa je tudi problem financiranja, tako da

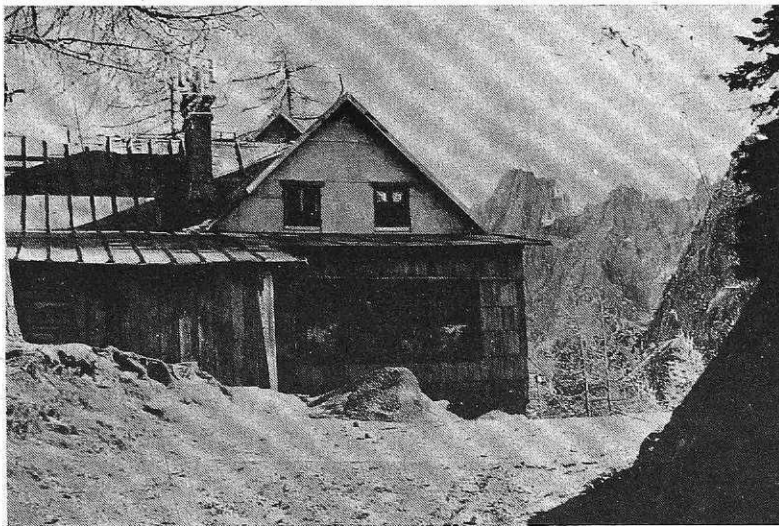
so investicijo lahko prijavi kot novogradnjo. Viri sredstev, s katerimi bodo zgradili novo kočo, so: lastna sredstva Planinskega društva Jesenice, sredstva družbenega dogovora za visokogorske postojanke pri Planinski zvezi Slovenije, sredstva SOZD Slovenske železarne, sredstva drugih delovnih organizacij, blagovni kredit izvajalca (to bo verjetno Gradbinec iz Kranja), sredstva od prodanih bonov in drugi prispevki posameznikov. Ker bo gradnja trajala vsaj dve leti, bodo zbrana sredstva vezali v interni banki, da jih ne bi inflacija preveč zmanjšala.

Gradbeni odbor bo v teh dneh vložil tudi prošnjo za gradbeno dovoljenje. Z deli naj bi začeli v mesecu maju. Do letošnje jeseni naj bi bila nova stavba zgrajena že toliko, da bodo

lahko planinci imeli v njej svoje tečaje.

Izvedba teh načrtov bo seveda odvisna od tega, kako bodo pritekala potrebna sredstva. Zato je treba informirati in aktivirati širšo družbeno skupnost, da se bo odzvala pozivu jeseniškega planinskega društva. Delovne organizacije, planinska društva in posamezniki naj bi vsak po svojih močeh pomagali pri gradnji nove koče na Vršiču in tako prispevali k ohranitvi te vseslovenske postojanke. Vsi, ki so pripravljeni sodelovati pri rušenju stare in gradnji nove koče, bodo dobili pri Planinskem društvu Jesenice posebno izkaznico, v katero bodo člani gradbenega odbora vpisovali število opravljenih ur prostovoljnega dela, datum sodelovanja idr.; po končani akciji bodo dobili simbolične nagrade v obliki značk, plaket in brezplačnega bivanja v eni od postojank PD Jesenice, pač glede na število opravljenih ur prostovoljnega dela. Poleg tega bodo svoj delež prispevali tudi planinci, ki so ob podobnih akcijah vselej krepko zavihali rokave in priprijetli za vsakršno delo.

Tanja Kastelic

Erjavčeva koča, načeta od starosti

Zanimiva oblika društvene dokumentacije

DPD Svoboda France Prešeren Breznica-Žirovnica je ob njegovi 30-letnici izdalo Kroniko kulturno-prosvetne dejavnosti na žirovniškem področju d prvih organiziranih začetkov do danes. Ker je to zelo zanimiva oblika društvene dokumentacije, zasluži nekaj več pozornosti.

Kroniki na pot sta njena avtorja anez Meterec in Slavko Mežek zapisala: »Človek se ob jubilejih rad in s premislekom ozre nazaj; v preteklosti išče svoja ali svojih predhodnikov opravljena dobra in uspešna, vredna dela. V preteklosti vidi oblike in dravi ljudi, sodelavce, s katerimi je soustvarjal, bogatil in razdal svoj in skupni vsakdan. V pogledu nazaj se odzrcali hvaležna množica tistih, ki jim je bilo ustvarjeno namenjeno in so ponujeno hvaležno sprejeli kot otranjo bogatitev.

Pogled nazaj je obenem vprašaj našega danes. Tehtnica med kvaliteta mi vsebin preživljanja prostega

časa včeraj in danes se opominjajo če nagiba k praznotam prevladujočega potrošništva... Ob jubilejih se sem ter tja kdo odloči, da bo zaživel polneje, da bo nekaj storil tudi zase in za ljudi okoli sebe...«

Pričujoči pogled nazaj je zelo podoben in zanimiv. V kroniki so zelo natančno opisani vsi dogodki, ki so vplivali na razvoj kulture in prosvete na žirovniškem področju, vsi posamezniki, ki so s svojim delom prispevali k rasti teh dejavnosti ter tudi okoliščine, ki so pogojevale dobro ali manj dobro delo igralske skupine, tamburašev, pevcev, godbe na pihala, telovadcev, folkloristov.

Kronika je popestrjena z mnogimi fotografijami, ki predstavljajo ne le skupinske portrete aktivnih članov, ampak tudi gradnjo novega prosvetnega doma, prizore z oderskih desk in telovadne nastope, prispevke mladih folklornih plesalcev ter uspehe moškega in ženskega zbora.

Na koncu se DPD Svoboda France Prešeren Breznica - Žirovnica predstavi tudi v današnji obliki. V njem sedaj delujejo mešani pevski zbor, moški oktet, mladinska dramska (glasbena) skupina, pripravljajo filmske programe in otroške matinee je ter pestro zimsko kulturno ponudbo. V okviru društva deluje tudi odrasla dramska skupina, na področju kulturnoizobraževalne dejavnosti pa je njihova Kronika največji prispevek.

Lilijana Kos

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice v skladu s 17. in 18. členom pravilnika o pogojih in merilih za delno nadomestitev stanarin imetnikom stanovanjske pravice in podstanarine podstanovalec na območju občine Jesenice

razpisuje

pogoje in merila za pridobitev pravice do delnega nadomestila stanarine za leto 1987

a) Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati upravičenci do delne nadomestitve, so naslednji:

- da ne oddajajo stanovanja ali dela stanovanja v podnajem,
- da ne uporabljajo stanovanja ali dela stanovanja za obrtno dejavnost, razen kadar gre za delo invalidov na domu,
- da nihče od družinskih članov prosilca ni lastnik vseljivega stanovanja, vseljive stanovanjske hiše, počitniške hiše,
- da prosilec glede na število družinskih članov poseduje stanovanjske prostore v mejah standarda,
- da prosilec ni odklonil zamenjave za standardno stanovanje,
- da imetnik stanovanjske pravice sam ali član gospodinjstva ni imetnik stanovanjske pravice na drugem stanovanju.

b) Osnove in merila za delno nadomeščanje stanarine so naslednje:

- število družinskih članov,
- mesečni dohodki na družinskega člana v preteklem letu,
- višina stanarine, izražene v deležu glede na dohodek družine.

c) Zahtevek je treba vložiti na naslednjem obrazcu:

- Obrazec SPN 1 izpolni vlagatelj, ki prvič uveljavlja pravico.
- Obrazec SPN 2 velja za vlagatelje, ki to pomoč že prejemajo in jo želijo uveljaviti za leto 1987. Na obrazcu SPN 2 sporočajo upravičenci tudi vse spremembe, ki vplivajo na pravico do pomoči.

(Obrazca SPN 1 in SPN 2 je založila Državna založba Slovenije in so na voljo v vseh knjigarnah)

č) Rok za zbiranje vlog je sicer neomejen — zahtevek je možno vlagati skozi vse leto, vendar vlagatelji, ki pošljejo zahtevke do 28. februarja 1987, pridobijo pravico do 1. januarja 1987 dalje, ostali, ki vložijo kasneje, pa naslednji mesec po vložitvi zahtevka.

Rok 28. februar 1987 je pomemben tudi za upravičence, ki že prejemajo delno nadomestitev stanarine; če zahtevka ne obnovijo, jim pravica 30. aprila 1987 preneha.

d) Zahtevke vložijo delavci v delovnih organizacijah, kjer so zaposleni, drugi delovni ljudje in občani pa v krajevni skupnosti ali pri Centru za socialno delo Jesenice, c. M. Tita 65, ki izvaja postopke za pridobitev pravice do pomoči.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA
SKUPNOST OBČINE JESENICE

PRISPEVKI ZA MEDICINSKE APARATURE

V januarju so za medicinske aparature v jeseniški bolnici darovali:

Bibijana Košelnik, Jesenice Titova 76 — namesto venca za pokojno Ano Jeram — 10.000 din;
Stanovanci Ceste revolucije 4, Jesenice — namesto venca na grob Slavke Bučar — 21.000 din;
Stanovanci bloka Tomšičeva 70 d, Jesenice — namesto cvetja na grob pokojnega Antona Sitarja — 15.800;
KO ZZB NOV Cirila Tavčarja, Jesenice — namesto venca za umrlo članico Nado Šolar — 10.000 din;
Delavci TOZD OŠ Polde Stražišar Jesenice — namesto cvetja sodelavkini mami Mariji Torkar — 10.800 din;
Sosedje z Jesenic, Titova 96 — namesto venca za pokojnega Janeza Potočnika — 20.300 din;
Delavci DSSS in službe RPI - DO Elektro Gorenjske Kranj — namesto cvetja sodelavkinemu očetu Antonu Sitarju — 20.000 din;
Sodelavci FRS Železarne Jesenice — ostanek od venca ob smrti Avgusta Klinarja — 4.000 din;
Andrej Vonk, Černivec 21, Brezje — prispevki sosedov namesto venca — 110.000;
SDS vodstvo bluming - štekel ŽJ — namesto venca sodelavčevemu očetu Antonu Sitarju — 10.500 din;
Anton Sitar, Rodine 75, Žirovnica — namesto cvetja za pokojnim Antonom Sitarjem st. — sorodstvo Sitar — 70.000 din;
TDO Golica TO Zarja Jesenice — namesto cvetja ob smrti Milanu Učmanu — 8.050 din;
Sosedje Ulice heroja Verdника Jesenice — ostanek od venca ob smrti Franca Dolinška — 22.500 din;
Sodelavke Špecerije 27, Jesenice — namesto venca za pokojno Tončko Kosmač — 10.000 din;
Zugwitz, Jesenice, Aljaževa 19 — namesto cvetja pokojnemu Milanu Učmanu — 5.000
Ana Čuden, Rodine 49, Žirovnica — namesto cvetja na grob Ane Jeram — 5.000 din;
Bratranci Franc, Ivan in Vinko Razingar — namesto venca pokojni Antoniji Kosmač z Javornika — 10.000 din;
Saša in Hani Stana, Jesenice, Cesta revolucije 6 — namesto cvetja pokojnemu sorodniku Francu Dolinšku — 5.000 din;
Delavci Tehničnega biroja Jesenice — namesto cvetja za pokojno Bernardo Šolar — 30.000 din;
OO sindikata TOZD Jeklovlek ŽJ — namesto venca za pokojnega Milana Učmana — 10.000 din;
OO sindikata Veletrgovine Špecerija Bled — namesto venca za pokojno Tončko Kosmač — 13.000 din;
Svojci in sosedje — namesto cvetja na grob pokojnega Franca Leskovca iz Begunj — 20.000 din;
Mici Koder, Jesenice, Alojza Travnja 18 — namesto cvetja na grob pokojne Nade Šolar — 5.000 din;
Boris Kofol, Ljubljana — v spomin na pokojnega Andreja Bega — 40.000 din;
Alma in Franci Bernik, Selo 40, Žirovnica — prispevek — 10.000 din;
Sosedje s Tomšičeve in Gregorčičeve ceste na Jesenicah — ostanek denarja od cvetja za pokojno Angelo Lotrič — 10.000 din;
Ela Benedičič, Jesenice, Cankarjevega bataljona 7 — namesto cvetja na grob pokojnemu Milanu Učmanu — 5.000 din;
Mokorel — Robič, Jesenice, Cesta revolucije 1 a — namesto cvetja na grob pokojne Francke Beden — 6.000 din;
Berti in Francka Bertonec, Gregorčičeva 12, Jesenice — namesto venca na grob Angele Lotrič — 12.000 din;
Skupna vsota zbrane denarja v mesecu januarju znaša 528.950 din. Delavci splošne bolnice Jesenice in uredništvo Železarja se zahvaljujemo za prispevke!

Pridružite se tudi vi in prispevek namesto venca in cvetja na grob pokojnim ali namesto drugih volil, čestitk in podobno, nakažite na žiro račun: SPLOŠNA BOLNICA JESENICE, številka 51530 - 603 - 31205, z navedbo: »namesto venca za tega in tega...«, darila in podobno.

Letos naj bi spet izšle štiri številke Listov

LISTI, priloga Železara za literaturo, kulturo in družboslovje, ki so vse od ustanovitve leta 1970 do pred nekaj leti izhajali štirikrat letno, so po letu 1983, ko so preminili nekateri najmarljivejši sodelavci in člani uredniškega odbora, vse redkeje prihajali med bralce, tako da je lani izšla celo ena sama številka! K temu zastoju je pripomogla tudi »neuigranost« novega 9-članskega uredniškega odbora, ki je bil na pobudo glavnega in odgovornega urednika Joža Varla razvoljen novembra 1985. Odbor se je namreč prav pred kratkim šele drugič sestel in je pod streho spravil komaj eno številko LISTOV — v pripravi pa je druga, ki naj bi izšla še ta mesec. Nerednemu izhajanju priloge je botrovalo tudi pomanjkanje strokovnih in publicističnih prispevkov, za katere je težko pridobiti avtorje.

Odbor se je kljub temu odločil, da bodo letos poleg februarjske izšle še tri številke, tako da bodo LISTI spet ujeli normalni ritem izhajanja. V primeru, da za posamično številko ne bo dovolj gradiva, bo priloga izšla v zmanjšanem obsegu: namesto na običajnih 32 bi izšli na 24 ali 16 straneh polovičnega formata Železara. Zaradi nerednega izhajanja so LISTI namreč že začeli izgubljati bral-

ce, pa tudi vsi sodelavci niso pripravljani čakati 7 ali 8 mesecev na objavo svojih tekstov. (Samo za letošnje februarjsko številko se je moralo uredništvo odpovedati prispevkom petih avtorjev, ker so bili medtem objavljene že v drugih revijah in celo v knjigah!)

Na sestanku odbora 30. januarja je bila potrjena dosedanja opredeli-

tev LISTOV k odpiranju v širši slovenski prostor in v zamejstvo, vendar ne na račun domačih avtorjev in tem. Odbor želi tudi razširiti krog sodelavcev, zato vabi vse, ki so ali pa še niso objavljali v LISTIH, da pošljejo svoja leposlovna in publicistična dela na naslov Uredništvo Železara, Železarna Jesenice, 64270 Jesenice, s pripisom »za Liste«. Za letošnje drugo številko, ki bo predvidoma izšla konec maja, bo uredništvo zbiralo prispevke do 15. aprila, sicer pa en mesec pred izidom vsake številke. Prispevke sprejemajo tudi člani uredniškega odbora. Seveda ni treba posebej omenjati, da bodo vsi objavljeni teksti tudi honorirani, zato naj avtorji pošljejo tudi svoj naslov in številko žiro računa (če ga imajo).

E. T.

Za kulturni praznik razstava slik Petra Adamiča

Jutri, v petek, 6. februarja, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice odprli že tretjo letošnjo razstavo. Gost salona bo s svojimi krajinami akademski slikar Peter Adamič. Krajši koncert ob otvoritvi bo izvajal moški vokalni oktet DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica, razstavo pa odpirajo v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

Peter Adamič je bil rojen 6. oktobra 1929 v Ljubljani. Slikarstvo je študiral v letih 1948 do 1954 na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorju Francetu Miheliču. Od leta 1964 dalje je veliko samostojno razstavljal v Sloveniji, Jugoslaviji, po Evropi, Afriki in Ameriki, sodeloval pa je tudi na številnih skupinskih razstavah. Redno se udeležuje in ustvarja v različnih slikarskih kolonijah, je pa tudi ustanovitelj dolenskih likovne kolonije Novoteks.

Akademski slikar Peter Adamič kot krajinar sodi v sam vrh popularnosti na Slovenskem. Tako kot v kompoziciji je umetnik zelo suveren pri samem slikarskem podajanju izbranih motivov. Pri tem najbolj pre-

seneča s poenostavljenostjo svojega načina slikanja in tudi zato je svojstven in hitro prepoznaven. Posebno v akvarelni tehniki je skop z barvno členitvijo velikih ploskev in vendar je v slikah polno dinamike in spominov na resničnost. Detajlom se zavestno izogiba in pri tem je tipičen in drugačen od vrste slikarjev, ki jih je strah pred praznino. Velike mirne ploskve gorenjskih stavb so pri Petru Adamiču posebno v oljnim slikarstvu omogočile podobne rešitve.

Razstava slik akademskega slikarja Petra Adamiča bo v razstavnem salonu DOLIK na ogled od vključno 18. februarja, in sicer vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Občni zbor KUD Jaka Rabič Dovje-Mojstrana

V soboto, 31. januarja, so člani KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana na rednem letnem občnem zboru ocenili delo upravnega odbora in vseh skupin, ki delujejo v društvu. V kulturnem domu na Dovjem se je zbralo veliko članov društva, predstavnikov družbenega in političnega življenja krajevnih skupnosti, gostov ter drugih prebivalcev KS, ki jih zanima tovrstno delo, uspehi in težave.

Iz poročila o enoletnem delu je razvidno, da je društvo delovalo predvsem v treh smereh. Prvič, da v delo društva vključijo čim več mladih, pa tudi drugih ljubiteljev amaterske kulturne dejavnosti. In drugič, da z večjo množičnostjo aktivnih članov skušajo zagotoviti višji kulturni nivo lastnih prireditev ter tretjič istočasno poskrbijo, da tudi z gostujočimi skupinami razširijo kulturno ponudbo kot neločljivi del in potrebo vsakodnevnega dela in življenja.

Ocenili so, da kljub nekaterim problemom, ki so bolj kadrovskega (strokovnega) značaja, društvo z veliko mero angažiranosti približno osemdesetih aktivnih članov, skoraj v celoti zagotavlja razgibano kulturno dejavnost. To potrjuje tudi kratko poročilo o delu, ki bi v skrajšani obliki izgledalo takole:

Upravni odbor je v preteklem letu imel osem rednih sej, na katerih je sproti usmerjal delo skupin ter razreševal probleme, ki so se pojavili ob realizaciji programa dela za leto 1986. Veliko dela je bilo storjenega na vzdrževanju, obnovi in na prizidku kulturnega doma. Udeležba na sejah je bila dobra (seje so bile sklepne), vendar nekoliko slabša kot v preteklih letih. Na sejah upravnega odbora so obravnavali 95 dopisov, odposlali pa 74. To kaže, da kljub amaterskemu delu konkretnega dela ni bilo malo, saj je bilo ob tem potrebno poskrbeti za realizacijo 26 prireditev, pri čemer ni upoštevanih 77 filmskih predstav (75 filmov), za katere prav tako skrbi društvo. Zunaj kulturnega doma so člani posameznih kulturnih skupin nastopili na osmih prireditvah.

Društvo ima pri svojem delu vso podporo krajevnih samouprave, dobro sodeluje z ostalimi društvi, s finančnimi in materialnimi sredstvi pa mu pomagajo tudi delovne organizacije. Zlasti je pomembna pomoč Železarne Jesenice in njenih temeljnih organizacij, DO Gradbinec in Gradis, KO - OP Mojstrana in LIP Bled — TOZD Lesna predelava Mojstrana. Njihovi predstavniki so na zboru prejeli društveno priznanje. V društvo je vpisanih 399 članov, ki po svojih močeh oblikujejo programsko politiko, ob konkretnih aktivnostih društva pa se na najrazličnejše načine tudi vključujejo.

Člani dramske skupine so prav gotovo tisti, ki nikoli niso razočarali. Pripravili so nekaj samostojnih prireditev, sodelovali so pri vseh proslavah in drugih prireditvah, ki so jih izvajali člani ostalih skupin društva.

Folklorna skupina nadaljuje z ohranjanjem starih vaških plesov (so tudi izvirni), istočasno pa skrbi za razvoj mlajših plesalcev (učencev osnovne šole 16. december iz Mojstrane, s katero društvo zelo dobro sodeluje), ki so se publiki že nekajkrat predstavili.

Skupina za ohranjanje ljudskih običajev poleg ohranjanja ljudskih

šeg in navad skrbi za družabno življenje v društvu in kraju nasploh. Vsi člani skupine so aktivni tudi v ostalih aktivnostih društva, pri čemer je njihova prireditev »Večer na vasi« vsako leto junija potrdila, da so na pravi poti ohraniti ljudske običaje ter istočasno narediti dneve lepše in prijetnejše. Prireditev je postala kulturno in turistično zanimiva za širši krog ljudi.

Skupina za predvajanje filmov skrbi za dela, ki so potrebna, da si prebivalci KS v povprečju dvakrat tedensko lahko ogledajo boljše stvaritve filmskega sveta, ki se jih v Sloveniji v določenem obdobju da dobiti.

Skupina ročnih del in likovna skupina s svojo aktivnostjo dopolnjujeta delo ostalih, zlasti dramske skupine. Vsako leto ob Dnevu žena pripravita razstavo ročnih del, likovnih in drugih stvaritev velikega šte-

vila ljubiteljev amaterske kulturne dejavnosti.

Pevska skupina je bila sicer na dobri poti, da popestri tudi to pomembno področje glasbene kulture, vendar zaradi strokovnih problemov ta aktivnost ne more zaživeti.

Gospodarski odbor vsekakor opravlja izredno pomembno delo. Vsakodnevno skrbi, da kulturni dom ne propada, da iz leta v leto postaja bolj funkcionalen, da postaja središče zbiranja ljudi, ki v njem najdejo del tiste potrebne sprostitve, ki jo potrebujejo za lažje doseganje osebnih in delovnih ciljev.

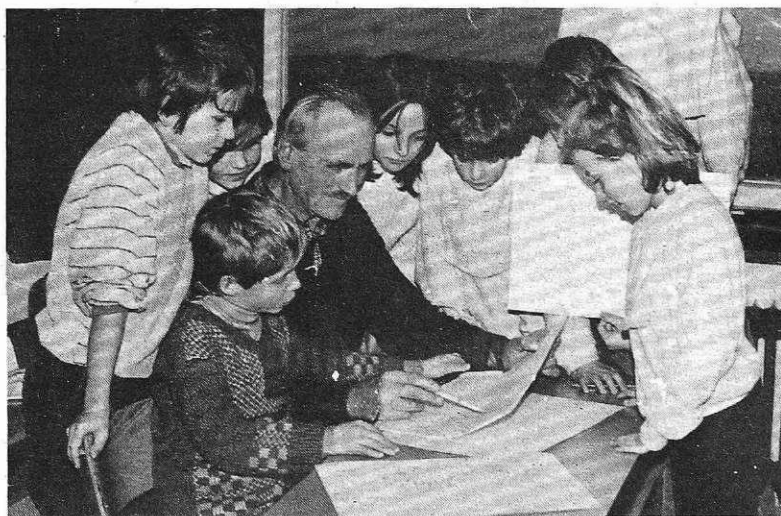
Pri vseh teh aktivnostih, od razreševanja problemov do nudenja strokovne pomoči, jim v okviru možnosti pomagata občinska Zveza kulturnih organizacij Jesenice in kulturna skupnost.

Ob koncu razprav na poročilo so ugotovili, da društvo brez timskega dela, angažiranja vseh članov upravnega odbora in aktivnih članov kulturnih skupin ter razumevanja prebivalcev krajevnih skupnosti — članov društva in posameznih organizacij združenega dela, ne bi bilo tako uspešno.

M. R.

Tudi dolikovci prispevali k bogatejšim zimskim počitnicam

Pobudi Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, da bi učencem osnovnih šol jeseniške občine omogočili aktivno in zanimivo preživljanje zimskih počitnic, so se odzvali tudi člani likovnega kluba DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Po predlogu VIZ so izvedli dva risarska tečaja, prvega za učence nižjih razredov in drugega za učence višjih razredov. Trikrat po dve uri so se udeleženci posameznega tečaja zbrali v učilnici osnovne šole Prežihov Voranc in se seznanjali z osnovami risanja.

Oba tečaja z osemnajst udeleženci je vodil slikar France Kreuzer, ki je bil februarja 1964 pobudnik ustanovitve likovnega kluba DOLIK in ki sodi med najbolj aktivne člane tega likovnega kolektiva. Nalogo je opravil zelo odgovorno, kajti tudi sam je, kot mlad delavec jeseniške železarne, med obema vojnima na svoje stroške hodil v Ljubljano v likovno šolo Hinka Smrekarja črpat risarsko znanje.

Vsekakor bi bilo potrebno pobudo Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice razvijati naprej in razširjati tudi na druga interesna področja,

zlasti taka, kjer bi prišla do izraza ustvarjalnost mladih, na primer literarno, gledališko — recitatorsko, plesno itd. pa tudi tehnična področja. Pri tem pa bi morali stremeti za tem, da bi se te dejavnosti v počitniškem obdobju razvijale izven šol, v prostorih društev in organizacij, s čimer bi mlade tudi navajali na kasnejše društveno življenje in delo. Žal pa smo s prostorom, zlasti na mestnem območju, zelo siromašni in preostajajo nam v glavnem spet šolski prostori, ki pa bi jih učenci vsaj v počitniškem obdobju morali zamenjati z drugimi prostori.

KAM V TEH DNEH

V nedeljo, 8. februarja, bo ob 18. uri v Prešernovi rojstni hiši spominska proslava. V kulturnem programu bo sodeloval Linhartov oder iz Radovljice z odlomki spominov na Prešerna.

VRBA: Prešernova rojstna hiša je odprta od 9. do 16. ure vsak dan, razen ponedeljka.

DOSLOVCE: Finžgarjeva rojstna hiša bo odprta od 5. do 12. februarja od 8.30 do 13. ure, nato bo zaprta do 1. marca.

KRANJSKA GORA: Liznjekova domačija (etnografski muzej) je odprta ob torkih, četrkih in sobotah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

Vabilo na proslavo

Turistično društvo Žirovnica vabi krajan KS Žirovnica in ostale, da se v čim večjem številu udeležijo proslave ob obletnici smrti dr. Franceta Prešerna, ki bo v soboto, 7. februarja, ob 12. uri v Prešernovi rojstni hiši v Vrbi.

V proslavi sodelujejo tudi člani Turističnega društva Kranj, s katerim je TD Žirovnica pobrateno. Organiziralo bo maratonski tek s Prešernove proslave v Kranju do rojstne hiše dr. Franceta Prešerna v Vrbo.

Oktet DPD SVOBODA France Prešeren Žirovnica Breznica bo zapel nekaj pesmi, sodelovali pa bodo tudi drugi.

Franci TUŠAR:

VSE ZA JULIJO

Nedelja popoldan. Vroče je in zagatno. Pripravlja se k dežju. Stoli ima že kapo, to pa pomeni, da bo tudi deževalo kmalu. Sedim v klubskem prostoru in preganjam dolgčas. Pijem pivo in kadim kdove katero cigareto. To zadnje sem komaj prižgal, ker plamen v mojem plinskem vžigalniku komaj še brli, kakor da bi tudi vžigalnik postal len v tem soparnem popoldnevu. Najbrž bo vsak čas zmanjkalo plina in danes so zaprte vse trafike.

Nedelja je res dolgočasen dan. Med tednom je v tem našem klubskem prostoru vedno dovolj živahno, v nedeljah pa je ta prostor največkrat prazen, zato se vedno bojim nedelje. Ko bi bil vsaj avto v redu, da bi se lahko odpeljal na kak izlet. Pa ni. Komaj sem se pripeljal sem, na daljše proge si pa ne upam. Sedim torej tu v tem prostoru in buljim v nasprotni zid kot da bi ga videl prvič. V resnici pa mi je v tem prostoru poznana vsaka spranja. Kako tudi ne, saj redno vsak dan zahajam sem; že deset let. Kaj pa danes počnem tu? Upanje, da bi koga od ostalih stalnih obiskovalcev danes zaneslo sem, je zelo majhno. Ko bi vsaj Marga prišla. Nihče naju ne bi motil in lahko bi naredila nekaj posnetkov za Start. Njen prihod bi vsekakor takoj razblijnil to nedeljsko monotonijo. Ne, tudi nje danes ne bo, saj je menda šla nekam na Dolenjsko. Kaj naj torej tukaj počnem? Ko bi imel tukaj vsaj tekst moje zadnje drame. Lahko bi ga prebral in mogoče še kaj popravil, dodal. Ne, tekst sem oddal tajnici in tipkanje in zdaj je, kar je. Zdjaj lahko samo še čakam, da bo tekst pretipkan in potem bom čakal na oceno kritikov. Bo ocena kritikov te moje drame kaj boljša od prejšnje? Seveda bo boljša, mora biti. Kljub ne najboljše oceni kritikov je bila moja drama dovolj dobra, da je uradno izšla v republiški založbi. Ta pa je še boljša. Torej sploh ne bi smelo biti nobenih problemov okrog izdaje. Do tedaj pa lahko samo sedim in čakam, dokler ne bom zvedel ali sedim na lovorikah ali na plevelu. Kaj pa, če bi takoj prišel s pisanjem kake nove stvari? Ne počutim se preveč izčrpan, preveč prazen. Vselej je tako, ko dokončam neko delo. Bo pač treba počakati, da se bo nekaj zgodilo, da se bom čustveno opredelil do teh dogodkov, potem bom pa verjetno spet lahko pisal. Tako je. Akumulator je treba napolniti, če je prazen. Tedaj tudi avto ne vžge. Ja, dobro bi bilo, če bi tudi človek imel nekaj alternatorja, kot avto, ki ti v hipu spet napolni akumulatore. Mogoče ga pa imamo, le da polni bolj počasi. Vsaj pri meni je tako. Naj si prižgem še eno cigareto? Mogoče se iz tega cigaretne dima

porodi kaka nova ideja? Pa dajmo. Ne, tudi iz tega ne bo nič — škaticica je prazna. Danes gre pa res vse narobe. Čakaj, Mitja — ali nisi zadnjič v sosednem prostoru pustil eno škatico za rezervo? Pogledat grem.

Da, tukaj je. Kaj pa je to? Antena, zadnja številka Antene. Najbrž jo je nekdo tukaj pozabil. Dobro, zelo dobro. Pomagala mi bo preganjati dolgčas. Najprej pogledmo horoskop. Smešno. Skoraj nihče ne verjame v horoskop, prebiramo ga pa vsi radi. Kaj pravi? Sranje. Nič dobrega mi ne obeta. Glej ga, bučka, ali nisi pravkar sam sebi zatrljeval, da ne verjameš v horoskop. No ja, naj bo tako ali drugače, slabše skoraj ne more biti. Je še kaj zanimivega? Aha, tukaj so vici od Šravfencigargja. To bo pa zanimivo. Ta je pa dober. Ah drek — sami poznani vici v novi delovni obleki. No in tukaj so ljubezenske zgodbe. Le komu se to še ljubi pisati? To so gotovo sami najstniki. Seveda starina stara, ti pa že pozabljaš, da še ni dolgo tega, kar si sam to počel. In končno, ali ni v vseh tvojih igrah prisotna tudi ljubezen? Seveda je, pa čeprav skrha. Če te zgodbe ne zanimajo, bo pa mogoče zate zanimivo, če je literarni urednik tudi tako strog kot tvoj kritiki. Kaj pa je to? Razpis za literarno zgodbo z naslovom: Pomladno prebujenje. Tema po prosti izbiri. Prva nagrada pol starega milijona plus redni honorar. Hej, stari, to bi ti pa prav prišlo. Mogoče bi s tem lahko financiral popravilo avtomobila. Že spet visoko letaš. Pa bi bilo morda vseeno vredno poizkusiti, saj si navsezadnje že imel kar precej uspeha pri Pavlihi.

Kaj pa je zdaj to? Ali ni nekdo trkal na okno? Le kdo bi to mogel biti? Mogoče pa je le prišla Marga? To da zakaj naj bi trkala na okno, ali niso odprta glavna vrata? Oh, seveda, najbrž se je spet kdo od hišnikov družine zbal, da bi me kdo ukraдел, pa je zaklenil vrata. Pogledmo torej. Pri oknu ni nikogar. Pa pogledmo še pred vrata.

»Zdravo!«
»Julija, ti?«
»Da, kot vidiš.«
»Kaj pa je tebe prineslo sem po tako dolgem času?«

»Vračam se nazaj v Ljubljano. Na vlak grem, pa imam še nekaj časa. Pred vrati sem videla tvoj avto, pa sem se malo oglasila.«

»Kolikor vem, je do odhoda vlaka še skoraj cela ura. Vstopi torej. Saj sem res zelo neroden, zadržujem te kar tukaj med vrati, namesto, da bi te bil vesel in te kar se da hitro povabil naprej. Verjetno si me tako zbegala s svojim prihodom, saj se danes nisem nadejal nikogar. No vidiš, tu je še vse po starem. Od takrat,

ko si nas zapustila in šla študirat v Ljubljano, se ni še nič spremenilo. Boš kaj popila?«

»Tudi pri meni se ni nič spremenilo, še vedno nič ne pijem.«

»Saj imamo tudi brezalkoholne pijače: Kokto, Jupij, sok.«

»Dobro, pa mi daj steklenico Jupija.«

»Izvoli.«

Po kratkem premoru. »Zakaj pa sedaj tako molčiš?«

»Gledam te. Še vedno si tako lepa, da se luna skrije za oblake, čeprav so od takrat minila že skoraj štiri leta.«

»Ne govori tako, še nerodno mi bo postalo.«

»Kar je res, je res. Resnice se ni treba sramovati. Saj vem. Rekla boš, da spet začnem z ljubezenskimi izjavami, čeprav si mi že dvakrat rekla, da med nama ne more biti ničesar, da nikoli nič ne bo, razen dobre prijateljstva. To je pa z moje strani zelo težko. Saj res, zdelo se mi je, da si se me nekaj časa izogibala. Koliko petkov sem čakal na postaji na vlake, ki so pripeljali iz Ljubljane. Vendar moje drage Julije ni bilo od nikoder. Dobro, dobro, ne prekinjaj me, saj vem, kaj si hotela reči. Reči si hotela, da nisi Julija, sploh pa ne moja Julija. Tudi to si mi že povedala, kakor jaz tebi, da si ti zame edina Julija, tako kot je bila to tudi za Romea. Sedaj šele razmišljam in prav čudno se mi zdi, kako, da si nocoj prišla sem? Kaj se je zgodilo? Mogoče pa ta tvoj obisk niti ni slučajen.«

»Res je. Ta obisk ni slučajen. Prebrala sem namreč tvojo dramo, ki je izšla v Ljubljani.«

»Mi boš sedaj še ti povedala svojo kritiko? Veš, teh kritik, uradnih in še prav posebej neuradnih, imam že dovolj. Ali pa se mogoče čutiš užaljeno, ker v tej igri nisi zasledila sebe, čeprav sem ti nekoč rekel, v neki ljubezenski izjavi, da boš v vsakem mojem delu lahko našla tudi sebe.«

»Nasprotno, Mitja. Tvoja igra mi je bila zelo všeč. Pa tudi sebe sem našla v njej. Ne sicer tako direktno, pa vseeno se v nekih stavkih, v nekih mislih čuti moj pogled na svet. Prav dobro se spominjam, da sem ti to ravno jaz govorila. Mislim predvsem tisto opisovanje žensk. Res smo takšne kot jih opisuješ. Moti me samo nekaj — pri svojih opisih si pozabil povedati, da smo ženske take predvsem zato, ker nas v večini primerov take naredijo moški.«

»Ha, ha, ha...«
»Zakaj se smejiš?«

»Vidi se ti, da študiraš za doktorico.«

»Zakaj?«

»Po tvojih izjavah. Ko sem te poslušal, mi je prišlo na misel tole: ko me je nekoč ugriznil pes, sem moral dobiti injekcijo tja, kjer hrbet izgubi svoje pošteno ime. Doktor, ki mi jo je dajal, me je najprej nekajkrat narahlo pobožal po zadnji plati, nato pa je z vso silo zabodel iglo v meso.«

»Spet govoriš v ugankah. Ne razumem, kaj si hotel povedati?«

»Čisto enostavno. Pohvalila si mojo igro, priznala si, da ste ženske res take, potem pa si rekla, da smo za to krivi moški. Prvi del je bil torej božanje preden te zakoljejo.«

»Včasih imaš res čudne ideje. Vendar ni to tisto, kar sem ti hotela povedati. Hotela sem povedati, da sem šele po tem, ko sem prebrala tvojo igro, doma zvedela, da si ločen. Takrat, ko si me čakal na postaji, mi tega nisi povedal. Rekla sem ti, da ne moreva imeti nič skupnega, ker sem pač mislila, da si poročen. Jaz pa nisem hotela razdirati družine. Tvoje sedanje stanje pa bistveno spremeni vso stvar.«

»Mi hočeš povedati, da imam sedaj, ko sem ločen, pri tebi nekaj šans?«

»Tako hitro pa spet ne gre. Hočem samo reči, da imam občutek krivde, da sem bila takrat mogoče nekoliko pregroba s tabo. To je vse. Zdjaj, ko sem ti to povedala, mi je lažje. Lahko mi verjameš, da je za žensko potrebno precej poguma, preden da od sebe tako izjavijo.«

»V bistvu smo na istem. Najprej božanje, potem pa nož. Pa vseeno, hvala ti. Mislim, da te razumem. Ti boš za mene še naprej ostala samo nedosegljiva Julija na balkonu, ker mojih misli in sanj mi ne more nihče braniti, niti ti. To je moja uteha. Pa vendar mi bo lažje. Hvala ti — Julija.«

»Ni se mi treba zahvaljevati, Mitja. Žal se moj čas izteka. Čez deset minut pripelje vlak. Moram na postajo. Koliko sem dolžna za pijačo?«

»Ne govori mi takih traparij. Tvoj obisk je bil vreden mnogo več kot tale jupi. Te lahko spremim na postajo?«

»Ne, hvala, res ni potrebno.«

»Če bi bil moj avto v redu, bi te zapeljal v Ljubljano.«

»Pa si prepričan, da bi sprejela tvojo ponudbo?«

»Prepričan nisem, ampak vsaj ponudil bi se lahko.«

»Če bi mislil, da ne bom sprejela, bi se sedaj prav tako lahko ponudil, saj bi tako ali tako ostal tukaj.«

»Vidiš, v tem je mogoče tudi ena od mojih napak. Nikoli namreč ne znam lagati.«

»Sedaj vem to, Mitja. Sedaj pa je res že skrajni čas, da grem. Jaz še vedno stanujem tam kot prej; če imaš še mojo telefonsko številko, me kdaj pokliči. Mogoče bom kdaj ime-

la kaj časa. V petek pa spet pridem domov. S tistim vlakom ob osmih. Zdravo.«

»Počakal te bom, če te lahko?«
»Tega ti ne morem braniti, saj si sam rekel, da ti tvojih sanj ne morem vzeti. Nasvidenje, Mitja.«

»Nasvidenje, Julija.«
»No, stari — pa si spet sam. Kaj boš pa zdaj?« Za spat je še prezgodaj. Ja, spat. Nocoj boš v sanjah spet stiskal blazino tesno k sebi, zraven pa si boš predstavljala, da imaš ob sebi v svoji postelji Julijo. Norec. Malo prej je bila tukaj, a se je niti upal niti dotakniti. Rekla je, da ji lahko telefoniram, da bo mogoče imela kaj časa. Rekla je tudi, da bo v petek spet prišla domov in to s tistim vlakom ob osmih. Ali je mogoče s tem takole po ovinkih hotela napovedati randi? Ali je mogoče, da me želi videti? Si pa res štor. Zdjaj pa je vseeno nisi poskusil odpeljati v Ljubljano? Mogoče bi pa avto zdržal? Pa tudi, če ne bi. Mogoče bi bilo celo dobro, če bi se avto ustavil. V mnogih filmih se je taka napaka zelo dobro obrestovala. Stari moj — nepopravljiv si. Koliko časa boš še zamujal vlake priložnosti? No ja, zdaj je, kar je. Vlak je že odpeljal. Telefoniiral ji bom, naj vidi, da še vedno hranim njeno telefonsko številko. V petek pa jo bom počakal na postaji. In ko bo prišla. Ko bo prišla, se boš spet podelal v hlače. Ne, tokrat ne. Cel teden je pred teboj, da se lahko psihično in fizično pripravim na to srečanje. Bom se. To moram obljubiti samemu sebi. Prav. Kar začnimo. No junak, kaj bo tvoj prvi korak? Že vem. Sedaj imam še dovolj časa. Napisal bom zgodbo o današnjem srečanju. Napisal bom zgodbo za Julijo, saj navsezadnje sem ji že pred dolgim časom obljubil, da jo bom poveščal v vseh svojih zgodbah, tako kot Prešeren svojo Julijo. Tako je. Napisal bom zgodbo in jo poslal v Anteno, ne samo v Anteno, v vse časopise. Potem jo bo lahko prebrala in takoj bo vedela, da so moja čustva do nje resnično globoka. Vse honorarje in tudi nagrado, če jo bom seveda dobil, bom podaril njej, saj študentska stipendija res ni kaj prida. Prični torej, kaj še čakaš? Smešno. Še pred dobro uro si rekel sam sebi: »Le kdo še piše ljubezenske zgodbe? Je to sploh bila ljubezenska zgodba? Ni važno. Pričnimo torej pisati. Kako naj začnem? In kako naj zgodbi dam naslov? Začnem lahko takole:

Nedelja popoldan. Vroče in zagatno je. Pripravlja se k dežju... Dobro. To bi šlo. Kaj pa naslov? Zgodba o Juliji? Ne, to ne bo dobro. Čakaj, če ji odstopim morebitno nagrado in vse honorarje, potem bi se mogoče naslov lahko glasil: VSE ZA JULIJO. Tako je. Torej pričnimo:

VSE ZA JULIJO

Nedelja popoldan. Vroče in zagatno je....

JOŽE VIDIC

2

Zaupna poročila
Župana Luckmanna

Za prečesanje tega ozemlja bi morali poslati sorazmerno močne enote na majhno površino. Razbitost sil na večjem območju bi verjetno ne bila uspešna.

Luckmann je natančno ocenil, kje bi lahko bili partizani, kajti v tistem gostem gozdu na Mirci je bilo res prvo urejeno partizansko taborišče leta 1941. V njem so bili Mirko Frankič-Tilen, ki živi v Ljubljani, Stane Bokal, Ivan Kavčič in Jože Šavli. Jseničana Stane Bokal in Franc Kravs sta 19. januarja 1942. leta med bojem padla s planine Razor čez steno 400 metrov globoko v dolino Krme. Tam so ju spomladi našli lovci in pokopali vsakega pod svoj macesen. Na kraju, kjer sta ležala, sta bila namreč samo dva macesna, zato grobov ni bilo potrebno posebej označiti.

Kavčič in Šavli sta marca 1942. leta pri vasi Potoki padla v nemško zasedo, ko sta šla s Tilnom z Javornika proti Žirovnici. Rešil se je le Tilen.

Velika akcija proti partizanom

Luckmannovo poročilo:

»20.t.m. je bila velika akcija proti partizanom v Karavankah med Hrušico in Begunjami. 19.t.m. ob 19. uri mi je sporočil lovec — nadzornik KID Franc Grile iz Žirovnice, da je opoldne tistega dne opazil partizansko stražo pred študentsko kočjo nad Zabreško planino. To sem sporočil dr. Bauerju. Še tisti večer ob pol desetih sem dobil ukaz, naj bom kot vodja na voljo smučarskemu oddelku majorja Manna.

Ko smo se opolnoči vzpenjali do Most, smo se v dolini Završnice razdelili na dva približno enaka dela. Major Mann in lovski nadzornik Grile sta šla po vzhodni vzpenja-

joči se poti na sumljivo območje (šli so po kolovozni poti iz Završnice na Zabreško planino; opomba J.V.), jaz pa sem se z oddelkom višjega poročnika Bleiweissa povzpел do Valvasorjeve kočje in od tam v vzhodni smeri do Zabreške planine. Tja smo prišli ob pol petih zjutraj, ko je bilo še temno. Tedaj je v bližini odjeknil strel (nekemu Nemcu se je po nesreči sprožila puška, kar je opozorilo partizane v Baragovi koči. Poleg tega so policisti najprej obkolili kočjo pod tisto, v kateri so bili borci. Vsi ti nemški spodrsiljaji so partizanom omogočili umik brez boja na vrh Stola; pojasnilo J.Vidic). Nadporočnik je razporedil skupine spodaj in zgoraj. Preko obeh kril so izvidnice iskale zvezo z oddelkom majorja Manna. Šele v jutra-

Pogled na Stol od Sv. Marka v Vrbi (foto: J. Vidic)

njem mraku so skupine zasedle in preiskale počitniške hišice nad Zabreško planino.

Vse je kazalo, da so te kočje uporabljali partizani in da so se umaknili tik pred nami. Prostori, ležišče in voda na peči so bili še topli. Zaplenili smo nekaj hrane: mast, sladkor, moko, fižol, kavo itd. Našli smo tudi obleke in odeje. Pa hlače nemškega policista, ki so ga partizani ustrelili in izropali pred Dražgošami. Njegovo ime je bilo zaznamovano na hlačah.

Največja kočja, v kateri je bilo glavno taborišče, je nekoč pripadala klerikalni študentski zvezi. V kupu zemlje, ki smo ga odkopali v domnevi, da je v njem strelivo, smo odkrili žensko truplo, ki še ni nič razpadlo. Vzrok smrti je bil revolverski strel v

srce. V preprosti leseni krsti je ležala steklenica s sporočilom, da je Julijana Jensterle žrtev nemškega okupatorja. Bojevala se je za svobodo Slovenije in si pridobila velike zasluge za preskrbovanje partizanov z živili in sporočili, in to kljub zasledovanju nemških krvolokov in slovenskih izdajalcev. Ni ji bilo dano, da bi doživela osvoboditev Slovenije: padla je 19.t.m. (Julko Jensterle je v kuhinji te kočje po nesreči ustrelil z brzo-strelko njen najboljši prijatelj Albin Žemva Izidor; opomba J.V.). Listek je bil datiran z 20.t.m.

Mi smo tistega dne pred zoro obkolili taborišče. Žal so nam ptički ušli, sicer ne bi nihče ostal živ. Po slamatih ležiščih in razdelitvi službe za stražo, ki je med drugim poslala na nočno stražo s št. 21 označenega moža, sklepam, da je bilo v tem taborišču približno 30 partizanov. Po krajšem počitku, preiskavi bližnje okolice in požigu koč smo se odpravili po sledi za partizani. Major Mann je razdelil svoj oddelek v pet vodov oziroma okrepljenih skupin, od katerih je šla vsaka po eni, od taborišča vodečih sledih v snegu. Prevzel sem vodstvo skupine, ki se je odpravila po sveže izhojeni stezi v dolino. Major Mann je vodil skupino navkreber proti vrhu Malega Stola, kjer je naletel na partizane. V boju je padel partizanski mitraljezec. Partizani so se utaborili na planoti Malega Stola in nekdanje Prešernove kočje. Po zavzetju planote in umiku partizanov so kočje požgali. Nas je pot peljala skoraj v ravni črti vzdolž jarka v dolini Završnice blizu Most. Po vsej dolžini je bila približno meter in pol široka in na nekaterih krajih v enaki globini odmetana. Največji del poti je bil obilo in sveže prehojen. Spodnji del poti je kazal le dva dni stare sledove. Sveže sledi v zgornjem delu so vodile do smučine, ki smo jo verjetno prevozili ponoči, prihajajoč od Valvasorjeve kočje. Sled je ostala za bežečimi partizani.

Široka pot do partizanskega taborišča kaže, da je tam prebivala cela tolpa.

(nadaljevanje pihodnjič)

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● **Izvršni svet OS Radovljica** je na 27. seji 27. januarja potrdil sklepe 5. korespondenčne seje in program dela sklada stavbnih zemljišč v letu 1987. Seznanil se je s pripravami na gradnjo trgovsko turističnega centra na Bledu, z informacijo o pogojih in stanju za sprejem zakona o prispevku iz dohodka TOZD za sanacijo izgub v OZD elektrogospodarstva in premogovništva v letu 1986 ter z informacijo o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov v letu 1987. Na seji so spregovorili tudi o olajšavah odmerjenega davka od dohodka, doseženega z oddajanjem turističnih sob. Spregovorili so tudi o aktivnostih za izvedbo referenduma delavcev sekretariata za notranje zadeve za ustanovitev ene delovne skupnosti v sklopu upravnega organa občinske skupščine.

● Po sklepu programske seje OK SZDL Radovljica, ki je bila lanskega decembra, bodo predsedstva KK SZDL in izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata v prvi polovici leta 1987 skupaj s strokovnimi službami SIS in občinskih upravnih organov izdelali analizo delovanja vseh delegacij, s katero bodo razčlenili probleme, ki jih imajo delegacije v svojih okoljih, s posebnim ozirom na nudenje pomoči delegacijam na vseh ravneh.

● Svet za vprašanja delovnih in življenjskih pogojev pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica je na 2. seji 29. januarja obravnaval osnutek družbenega dogovora o skupnih osnovah za ugotavljanje ter usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v Sloveniji. Spregovorili so tudi o organizirani prehrani za delavce med delom, o nočnem delu žensk in se seznanili z informacijo o uresničevanju zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb.

● Pod predsedstvom Damjana Žbontarja iz Plamena Kroga je 28. januarja na 3. seji komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica razčlenila in presojala uresničevanje programa kulturne akcije za delovne kolektive v letu 1986. Ta je bila izredno uspešna in med delavci odzivna. Sprejeli so tudi predlog programa kulturne akcije za delovne kolektive radovljiške občine za leto 1987.

● V republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah so na pobudo sekretariata za ljudsko obrambo občine Radovljica in občinskega štaba teritorialne obrambe v organi-

zaciji OK ZRVS Radovljica 2. februarja pripravili tovariško srečanje za rezervne starešine, ki so v letu 1986 napredovali v višji čin in tiste, ki jim je lani potekla vojaška obveznost. Na srečanju so zaslužnim članom ZRVS, najboljšim strelcem v letu 1986 ter učencem osnovnih šol, ki so napisali najboljše spise ob lanskem dnevu JLA, podelili nagrade in priznanja.

● **INDOK Center** pri občinski skupščini Radovljica je 23. januarja izdal **prvo letošnje številko Obzornika**, glasila delegatov in delegacij skupščine občine Radovljica v nakladi 1550 izvodov. Natisnila ga je Knjigovoznica tiskarna Radovljica. Tokratni Obzornik objavlja celotno gradivo za sedme ločene seje vseh treh zborov skupščine občine, ki bodo 11. februarja 1987.

● V okviru tekmovanja v sozd Petrol v letu 1986 so za **vzorno servisno službo izbrali kot najboljše delavce na Petrolovih črpalkah v Lescah**, kjer so zaposleni Jože Mlakar, Andrej Pirc, Ivan Podnar, Jože Podgornik in Alojz Sterle. Na drugo mesto so se uvrstili delavci Petrola na Bledu — črpalka II, na tretje mesto pa delavci črpalke v Cerkljah.

● Problem ustreznih poslovnih obredov na pogrebih krajanov v krajevni skupnosti Bled in organizacijo proslav je obravnaval tudi svet ZKS za KS Bled. Dal je pobudo, da se preko krajevne konference SZDL in sveta ZKS Bled sproži akcija za zagotovitev primernih govornikov na pogrebih, za pravilno izobešanje zastav na javnih poslopih in na zasebnih hišah ob praznikih in praznovanju. Temu zgledu bi lahko sledili tudi v drugih krajevnih skupnostih v občini, saj se v zadnjem času skoraj nihče ne ukvarja s tem.

● Prihodki proračuna občine Radovljica v letu 1986 so bili 1.197.588 tisoč din, prihodki nad dogovorjeno splošno porabo pa 66.639 tisoč din. Te delijo občini 40, republiki pa 60 %. Z re-balansom so zagotovili proračunskim porabnikom rast osebnih dohodkov z indeksom 226. Neporabljena sredstva proračuna se bodo prenesla v proračun občine za leto 1987 za iste namene kot lani.

● Po podatkih občinskega odbora Rdečega križa Radovljica je **v letu 1986 prišlo na odvzem krvi 1876 krvodajalcev**, kar je za 7 % več kot je bilo planirano. Po republiškem planu bi moralo v občini Radovljica priti na odvzem krvi 1.750 prostovoljnih krvodajalcev. Veliko zaslug za tako uspešno akcijo imajo aktivisti RK in sindikalne organizacije iz nekaterih večjih delovnih organizacij.

● V predlogu programa razvoja turizma v Bohinju, ki ga je konec lanskega leta izdelala posebna komisija izvršnega sveta občinske skupščine Radovljica, načrtujejo v prvi fazi izvajanja tega programa usposobiti turistično gostinske objekte: penzionov Triglav in Črna prst, depandanso hotela Kompas in zgraditi prizidke k hotelu Jezero. Te naložbe bodo po lanskim cenah veljale nekaj nad 4,6 milijarde din.

● Dela pri nadzidavi Park hotela na Bledu dobro napredujejo, zato investitorji upajo, da bo objekt končan še pred sezono v maju. Z nadzidkom bo Park hotel pridobil še 62 novih ležišč in 150 restavracijskih sedežev. Cenijo, da bo naložba veljala 780 milijonov din.

● Tudi v letu 1987 bo zaposlovanje v radovljiški občini umirjeno, v skladu z določili resolucije o družbenem planu. Predvidevajo namreč, da bo potrebno nanovo zaposliti okoli 300 delavcev za popolnitve zaradi upokožitev in smrtnosti ali odhodov iz občine. **V združenem delu se bo letos zaposlilo 170 delavcev**, kar je za 1,2 % več kot lani; pri zasebnikih v **drob-nem gospodarstvu načrtujejo**, da se bo zaposlilo za okoli 5 % več delavcev kot lani.

● Na zadnjem zboru krajanov v KS Radovljica so med drugim sklenili, da predloga trgovskih delovnih organizacij Murka Lesce in Špecerija Bled o razširitvi njunih sedanjih prodajalnih pri avtobusni postaji ne sprejmejo. Obema investitorjema so priporočili, da zgradijo nove trgovine na nekdanji cestni bazi na Gorenjski cesti. Obe trgovini bi s tem zadovoljili potrebe potrošnikov v tem najbolj naseljenem delu Radovljice.

● Delavska univerza Radovljica je tudi v januarju nadaljevala s tečajem za usposabljanje pripadnikov CZ za prvo veterinarsko pomoč. Za udeležence z območja Bleda se je tečaj pričel 13. januarja v Gostinski šoli na Bledu, za Bohinjce pa 14. januarja v osnovni šoli v Srednji vasi. Tečaji trajajo 53 ur. 28. januarja je Delavska univerza v Radovljici organizirala preverjanje znanja iz varstva pri delu za udeležence, ki so predhodno dobili študijsko gradivo.

● V Park hotelu na Bledu so 17. januarja zborovali na letnem občnem zboru člani Društva naturalistov Gorenjske, ki spada med najštevilnejše in najzavzetejše v Sloveniji.

Mikroračunalniški klub

Pred časom je po Vojvodini Kranjski neusmiljeno razsajala mikroračunalniška mrzlica, zavoljo katere je bil marsikateri srečni sinko dobrostoječih staršev ob dober vid in dušni mir. Prvi srečni lastniki Mavric in Comodorčkov kajpada niso niti upali pomisliti na to, da bi svojega prešvercanega ljubljence vrgli ob tla ali ga bognečaj uporabili za kako resnejše delo.

Danes so stvari že nekoliko drugačne, vse manj je tistih uničevalcev igralnih palic, ki imajo svojo elektronsko igračo samo zaradi igrice, tudi cene računalnikov so na bližnji tržnici v Monakovem že smešne in ni več treba biti funkcionarsko dete, da bi si lahko privoščil nakup svojega mikra.

Z resnim in koristnim delom pa nastajajo tudi novi problemi. Svetli cilj MikroObsedencev ni več nekdanji osupljivih 48 K v plastični škatli, ki jo lahko priključite na družniško okno v svet, ampak že kar poševno-oki čarli s trdim diskom, profesionalnim monitorjem, laserskim tiskalnikom in še čem.

Žal pa MikroMrzlica ni udarila le srečnih lastnikov, ampak tudi tiste, ki o računalništvu vedo le to, da je računalnik vsemogočen stroj, ki bo opravil naše delo, da bomo lahko lenarili do nezveste. Ti se kajpak čutijo prikrajšane in kruto odrinjene iz carstva MikroSrečnežev.

Pa stvar vendarle ni tako huda. Predsedstvu Občinske konference ZSMS Radovljice je podprlo pobudo MikroNavdušencev, da bi v Radovljici ustanovili **MikroRačunalniški klub (MRK)**, za katerega upamo, da ne bo mrknil, kakor so mrknili vsi podobni poskusi doslej. V okrilje Mrka vabimo vse, ki — imajo svoj mikrič, pa bi radi z njim počeli še kaj drugega, kot se samo igrali z njim

— vedo, kaj bi radi z mikričem počeli, pa ga nimajo
— bi radi izvedeli, kaj se z mikričem sploh da početi
— bi se radi naučili programirati
— bi radi izmenjavali svoje izkušnje, programe in literaturo z drugimi izkušenci

— so prepričani, da jim edino obvladovanje MikroZverine lahko zagotovi dostojno življenje in nesmrtno slavo
— vse ostale manijake, ki bi si radi pri ustvarjalnem delu pomagali z mikričem

Edini pogoj za pristop k MRK je, da ste pripravljeni za MRK tudi sami kaj koristnega narediti, saj ne moremo pričakovati, da nam bo pri tem kdorkoli postregel z idealnimi pogoji za delo, ali da bo OK ZSMS posebej za MRK kupila Creya.

Ker je treba urediti še nekaj formalnosti, vam bomo jako hvaležni, če boste medtem o zadevi premislili, potuhtali, kaj lahko MRKu ponudite in česa si od njega najbolj želite, vse to vrgli na papir (ki itak vse prenese) in poslali na naslov:

OK ZSMS Radovljica, Gorenjska 25, za MRK.

Več nas bo, bolj bo zabavno. Na pomlad pa se bomo zbrali, se prijeli za roke in se družno butnili, butnili, butnili...

MikroRazredni pozdrav
MikroUstanovni odbor

Gorenjski muzej Kranj vabi

V sredo, 4. februarja, ob 18. uri bodo v galeriji Prešernove hiše odprli razstavo Prešernovi nagrajenci 1971 — 1973.

Ob 18.30 se bodo v Mali galeriji in Stebrišnični dvorani predstavili člani Grupe 676 iz Murske Sobotice.

Za vspodbudo v letu 1987 — pogled nazaj

»Brezkompromisen boj je bil neizogiben«, je dejal naš predvojni revolucionar Vencelj Perko, ko se je leta 1977 spominjal Ustanovnega kongresa slovenske Komunistične partije na Čebinah. Tudi to leto je polno spominov na dogajanja, ki so odločilno vplivala na naše življenje v predvojnem in vojnem času. Mogoče je prav, da se vsaj enkrat v letu obsežneje spominjamo revolucionarnega delavskega gibanja in narodnoosvobodilne borbe. S tem se bomo tudi skromno oddolžili številnim posameznim revolucionarjem in borcem narodnoosvobodilne vojne, od katerih večina je bila tudi v vrstah Komunistične partije.

Leto 1907

Tega leta so na volitvah na Koroški Beli prvič nastopili tudi socialdemokrati.

Leto 1927

To leto je značilno po tem, da se je v vrste jeseniških revolucionarjev in svobodašev vključil Tone Čufar. Z njegovim prihodom se je poživilo kulturno delo in Čufar se je pričel uveljavljati na literarnem in dramaturškem področju. Že to leto so na odru jeseniške Svobode predvajali njegovo delo »Jutranja molitev«. Tako je na Jesenicah to delo doživelo krstno predstavo.

Prve dni januarja je bila v Ljubljani konferenca Komunistične partije Jugoslavije za Gorenjsko. Na njej so obravnavali priprave na volitve v oblastno skupščino. Razpisane so bile za 23. januar. Konferenca sta se z Jesenic udeležila: Janez Mlakar in Tone Vergelj, iz Bohinja pa Jože Repinc.

Tone Čufar

23. januarja je na občinskih volitvah na Koroški Beli zmagala kandidatna lista socialistov, katere nosilec je bil Martin Noč. Tako sta JSDS (jugoslovanska socialnodemokratska

stranka) in KDS (kmetijska demokratska stranka) dobili 249 glasov in 12 mandatov. Napredna lista SDS (socialistična delavska stranka komunistov) pa 92 glasov in s tem 4 mandate, lista SLS (slovenska ljudska stranka) pa je nazadovala in prejela le 184 glasov in 9 mandatov.

23. junija sta javniška in jeseniška Svoboda organizirali izlet v Bohinj k Savici. Javniški pevci so pripravili tudi koncert. Poleg njih so se izleta udeležili tudi svobodaši z Bleda, Kroke, Ljubljane in Tržiča. Izlet k Savici je oblast preprečila, ker je ob prihodu vlaka v Bohinjsko Bistrico žandarmerija organizatorje aretirala in zaprla in jih šele proti večeru izpustila, ker ni bilo dovolj dokazov za napad na oblast.

27. septembra je bila otvoritev nove stavbe Kina Radio na Savi. Stavba je bila porušena leta 1986.

Leto 1937

Tega leta je začel na Jesenicah izhajati časopis »Kovinar«. Njegov urednik je bil Slavko Federle, ki je bil v tem času že sekretar Okrožnega komiteja KP za jeseniško okrožje. Glavni pobudnik lista je bil dr. Aleš Stanovnik, ki ga je tudi iz-

Aleš Stanovnik

datno finančno podprl. Sicer pa je bila pobuda za ustanovitev lista dana že novembra 1936. Ta list je bil proti-utež tovarniškemu glasilu, ki ga je brezplačno delila Kranjska industrijska družba svojim delavcem. Z njim so želeli po fašističnem načinu in vzoru ustvariti navidežno sožitje med izkoriščevalci in izkoriščanimi.

Vzporedno s iskanjem naročnikov za tednik »Naš Kovinar« je potekala tudi kolportaža za prodajo Čufarjevega »Malega Babilona«.

12. februarja je v Kranju pričel izhajati list »Mladina«, ki je bil ilegalni list sbojske organizacije za Slovenijo.

17. do 18. april. V tej noči je bil v Barličevih hiši na Čebinah nad Zagorjem ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije. Pripravil in vodil ga je Edvard Kardelj. Na njem je bil sprejet Manifest Komunistične partije, ki je opozoril vse napredne in demokratične Slovence na uničenje slovenskega naroda. Izvolili so tudi Centralni komitej KP Slovenije, katerega sekretar je postal Franc Leskošek; za člana CK KP Slovenije je bil izvoljen tudi Vencelj Perko, delegat jeseniškega okrožnega komiteja KP.

April — maj. Kmalu po kongresu KPS na Čebinah je bila v Završnici partijska konferenca. Udeležili so se je: Edvard Kardelj, Stane Žagar, Ivan Bertoncelj, Jože Dežman, Alojz Justin, Vencelj Perko, Albin Pibernik, Viktor Stražišar, Peter Uzar in še nekateri, katerih imena niso poznana. Kritično so ocenili delo jeseniških komunistov, poslušali poročilo o čebinskem kongresu in analizirali potek proslavljanja 30. letnice SMRJ (Savez metalških radnika Jugoslavije), ki je bilo leta 1936.

Aprila je bila ustanovljena partijska celica na Javorniku, ki je štela 6 članov. Sestavljali so jo: Ivan Bertoncelj, Slavko Federle, Franc Hrovat, Ivan Knez ter Albin in Julka Pibernik.

Leto 1942

3. januarja so Nemci ustrelili v Dragi pri Begunjah 36 talcev. Med njimi predvojnega revolucionarja in pevovodja pevskega društva Svoboda Javornik Franca Mencingerja z Javornika.

Od 9. do 11. januarja so Nemci napadli Cankarjev bataljon, ki se je nekaj dni prej nastanil v Dražgošah. Iz Rudnega pod Dražgošami so s topovi obstreljevali vas in pričeli prodirati proti partizanskim položajem.

Nadaljevanje

Kulturne skupnosti gorenjskih občin

vabijo

na slavnostno podelitev Prešernovih nagrad Gorenjske, ki bo v četrtek, 5. februarja 1987, ob 19. uri v gledališču Tone Čufar na Jesenicah.

V kulturnem programu sodelujejo: igralci gledališča Tone Čufar Jesenice, ženski pevski zbor Milko Škoberne; slavnostni govornik bo predsednik skupščine občine Jesenice Jakob Medja.

KLJUB TEŽAVAM LEPI USPEHI DRŠALCEV

Dršalna sezona 1986/87 se je za jeseniške dršalce tokrat pričela nekoliko kasneje in pod zelo okrnjenimi pogoji, saj mladinci in člani niso imeli stalnega treniranja oz. ga v mesecih november in december pretežno sploh niso imeli.

V začetku meseca julija sta tekmovalki Irina Vauhnik in Petra Nagode uspešno nastopili na mednarodni drsalni reviji v Italiji, čeprav od meseca marca sploh nista stali na ledu.

V mesecu decembru se DK Jesenice ni udeležil tekmovalca mladincev za pokal republik in pokrajin, ker so bili tekmovalci tehnično slabo pripravljeni.

Do novega leta so mladinci in člani pripravili nekaj revijskih točk in zopet nastopili v Italiji. Tudi tokrat je italijansko občinstvo navdušeno sprejelo Irino Vauhnik, Mojco Kurboš, Romano Kučina, Petro in Mojco Nagode, Stanko Podlesnik in Andrejo Thaler.

Za prvo tekmovalstvo članov, državno prvenstvo v Sarajevu, so bile tekmovalke zaradi že omenjenih težav več ali manj nepravilne. Kljub temu so prijetno presenetile tako z drsanjem kot z uvrstitvijo. V skupni uvrstitvi so zasedle Irina Vauhnik 6., Romana Kučina 7. in Mojca Kurboš 10. mesto. Kučina in Kurboš sta dobro odvozili predvsem obvezne like in se nato po prostem drsanju premaknili eno oz. dve mesti navzdol. Irina

Vauhnik pa se je z izredno dobrim prostim delom pomaknila kar za štiri mesta navzgor in bila v kratkem programu celo tretja, takoj za našima predstavnicama na EP.

Po eni strani je potrebno poudariti, da so vse tri tekmovalke resnično napravile vse, kar je bilo v njihovih močeh, po drugi strani pa dobre uvrstitve naših kažejo tudi na trenutno stanje jugoslovanskega drsanja. Med članicami imamo le dve tekmovalki mednarodnega ranga, ostalih deset pa je kljub neizenačenim pogojem za trening z nekaj izjemami v enako kakovostnem razredu. To tudi pomeni, da bi se jeseniške tekmovalke ob ustreznih pogojih treninga lahko uvrstile v sam vrh jugoslovanske lestvice.

24. in 25. januarja je bilo v Zalogu republiško prvenstvo za mladince in izbirno tekmovalstvo pionirjev A in B skupine za pokal republik in pokrajin. Tu se je izkazalo, da Jeseničani razen ene pionirke B in dveh pionirjev A dejansko nimajo ničesar, razen Melite Čelesnik v C skupini, ki za temi pionirji v tekmovalno sfero drsanja šele prihaja. Tudi kvaliteta pionirjev ne ustreza povprečni ravni pionirjev v republikah in ustrežno temu se zaradi slabe tehnične pripravljenosti tudi noben Jeseničan ni kvalificiral v republiško reprezentanco. Vse kaže, da bo potrebno veliko več, pa tudi drugačnega, bolj pla-

niranega in organiziranega dela s pionirji in najmlajšimi, ki v klub šele prihajajo. Tehnična komisija kluba bo morala takoj ukrepati in pretresti vse možnosti za izboljšanje stanja, kajti vtis bo vsekakor potrebno popraviti na pionirskem republiškem prvenstvu, ki bo 21. in 22. februarja v Celju. Istočasno bo morala ukreniti tudi nekaj v zvezi s pridobitvijo novih članov v klub.

Nekoliko drugače je pri mladinkah. V samem vrhu so tri tekmovalke ljubljanskega kluba Stanko Bloudek, ki jim lahko konkurira le Petra Nagode, ki pa bo morala do državnega prvenstva, ki bo 14. in 15. februarja v Zagrebu, svoj prosti program težavnostno precej dopolniti za uvrstitev med 10 najboljših v državi. Obe drugi jeseniški mladinki Stanka Podlesnik in Mojca Nagode sledita Petri, vendar bo za večje uspehe potrebno še veliko dela. Z uvrstitvijo na 4. in 5. mesto v republiki sta se Petra Nagode in Stanka Podlesnik uvrstili v republiško reprezentanco na državno prvenstvo.

Jeseniški drsalci naj bi nastopali še na članskem in pionirskem republiškem prvenstvu, pionirskem državnem prvenstvu, medklubskem tekmovalstvu v Celju, na mednarodni reviji v Monte Bondone ter na mednarodnih ISU razredih.

Maja Zupančič

V nedeljo, 6. februarja, ob 9.30 v dvorani gledališča začnemo drugi — spomladanski del

VAŠE NAŠE MATINEJE

V tem delu se bo zvrstilo še šest različnih prireditev, ki bodo vsakih 14 dni. Najprej si boste lahko ogledali glasbeno pravljico O KITARI. Pripravil jo je SANDI JAKOPIČ s sodelavci; on tudi vodi vašo našo matinejo. Tudi v tem delu si boste lahko ogledali najprej risanke, po končani predstavi boste lahko risali v avli gledališča.

Matinejo bomo ponovili ob 16.30 v Kazini Park hotela na Bledu.

Društvo upokojencev Javornik — Kor. Bela

obvešča vse svoje člane in članice, da bo v soboto, 7. februarja, ob 16. uri v prostorih društva članski sestanek.

Pogovorili se bomo o delu v letu 1986 in o delu, ki je pred nami, saj imamo vse prostorske in finančne možnosti, potrebujemo le vaše sodelovanje.

Sestanku bo sledila kratka proslava ob kulturnem prazniku Slovencev.

Obiščite svoj društveni dom, sodelujte in svetujte, le tako bo uspeh popoln.

Obenem obveščamo članstvo, da so uradne ure v društvu vsak torek od 9. do 12. ure in petek od 16. do 18. ure.

Hvala tudi vsem članom, ki so že v mesecu januarju poravnali članarino in zavarovalnino, saj jih je bilo skoraj polovica članov. Upamo, da bodo ostali člani poravnali obveznosti v mesecu februarju in marcu.

Odbor DU

PREDAVANJE ZA UPOKOJENCE

Društvo upokojencev Jesenice vabi v petek, 13. februarja, ob 17. uri na zanimivo predavanje s področja prometne varnosti, ki bo koristno in je potrebno za starejše ljudi. Predavanje bo v domu Društva upokojencev Jesenice, Pod gozdom 13. Predaval bo Ivan Demšar, inšpektor milice iz šole milice v Tacnu.

Predavanje bo zanimivo za vse udeležence v cestnem prometu, tako za pešce kot voznike motornih vozil.

Pridite na predavanje v čimvečjem številu; slišali in videli boste marsikaj zanimivega in koristnega.

DPD SVOBODA FRANCE PREŠEREN ŽIROVNICA — BREZNICA

vabi

na proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku, ki bo v soboto, 7. februarja, ob 19. uri v dvorani na Breznici.

Sodelujejo:

- MoPZ A.T. Linhart Radovljica
- MoPZ Vintgar Blejska Dobrava
- recitatorji.

V mesecu kulture napovedujemo še:

15. februarja: Ljubezen v kleti / T. Čufar / Gledališče T. Čufar Jesenice
27. februarja: Folkorna skupina SAVA Kranj

VABLJENI!

Osnovnošolci med zimskimi počitnicami

Počitnice so namenjene sprostitvi in aktivnostim, za katere med šolskim letom primanjkuje časa. Pravzaprav bi skrb za šolarje med počitnicami morale prevzeti organizacije in društva izven šole, npr. Društvo prijateljev mladine v krajevni skupnosti, da bi konkretizirali velikokrat citirano podružbljanje vzgoje, obenem pa že dovolj zgodaj pritegnili mlade ter tako ohranili kontinuiteto različnih dejavnosti, za katere ugotavljamo, da nimajo podmladka.

Korak k podružbljanju vzgoje je bil narejen med letošnjimi zimskimi počitnicami. V okviru SZDL smo se uspeli dogovoriti, da je občinska Zveza telesnokulturnih organizacij organizator smučanja, drsanja in plavanja in da pokrije tudi del stroškov za vaditelje smučanja in plavanja.

Rekreativnega plavanja se je udeležilo okrog 200 osnovnošolcev, predvsem iz treh osnovnih šol z mestne gošče področja, ki so po en teden po dve uri plavali in se igrali v bazenu osnovne šole Tone Čufar.

Osnovnošolci so imeli možnost, da za polovično ceno drsajo na drsalnišči v športni hali Podmežakla, na drsalnišči v Mojstrani so jim ponudili drsanje brezplačno, vendar so to bolj slabo izkoristili.

Pri organizaciji alpskega smučanja že vrsto let opazimo, da se smučarskih tečajev udeležuje razmeroma malo otrok. V organizaciji ZTKO jih je bilo letos iz osnovnih šol Tone Čufar, Prežihov Voranc, Karavarskih kurirjev NOB in Gorenjskega odreda Žirovnica skupaj 220. Tem je treba prišteti še 133 smučarjev v or-

ganizaciji sindikata Železarne, pa še zmeraj jih je samo okrog 11 %.

Začetni smučarski tečaj je bil organiziran v Podkorenu za otroke Osnovne šole Prežihov Voranc nekaj dni v Mojstrani, nadaljevalni v Podkorenu in v Črnem vrhu, torej na smučiščih, ki imajo zagotovljeno varnost in smučišče dobro urejeno. Vaditelji so bili deloma učitelji telesne vzgoje deloma vadiitelji, ki so se usposobili v okviru ZVUTS, Gorenjskega TOZD Žičnice pa je letos zagotovila poldnevne karte za polovično ceno.

Tudi pri prevozu je bilo nekaj popusta, tako da so učenci plačali 11.000 din za začetni in 14.000 din za nadaljevalni tečaj. Učitelji menijo, da je pol dneva smučanja zaradi varnosti in mraza kar dovolj, predvsem zato, ker se tečajev udeležujejo predvsem mlajši osnovnošolci.

Od 2. do 6. februarja poteka tudi začetni smučarski tečaj za varovanje vrtca.

Pevsko društvo Vintgar vabi

na proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku, ki bo v nedeljo, 8. februarja, ob 19. uri v dvorani osnovne šole na Blejski Dobravi. Kulturni program bo tokrat obogaten s predvajanjem posnetkov čudovite slovenske narave. Ob diapozitivih bomo poslušali prijetno glasbo in izbrane recitacije.

Odbor pevskega društva

Smučarji z OŠ Žirovnica v Podkorenu (foto: K. Tušar)

ZDENKA TORKAR-TAHIR

45

Razvoj delavskega naselja v Podmežakli

Če med prebivalci tega naselja ni bilo zaslediti močnih sosedskih vezi, pa so bili tukajšnji naseljenci bolj vključeni v širše družbeno življenje. Tudi ustvarjalno so delovali v kuturnih društvih. Številni Podmežaklarji so bili športniki in člani različnih telovadnih društev. Pri večini je bila jasno izoblikovana politična zavest, saj vpricho razvejenega tovarniškega sindikalnega gibanja in močnih kulturnoprosvetnih delavskih (političnih) društev, nikakor niso ostali indiferentni do širšega družbenega dogajanja.

Če je bilo v prejšnjih poglavjih govora o »rdečem« naselju v Podmežakli, to niso bile le prazne besede. Saj so iz tega območja izhajali nekateri vodilni jeseniški komunisti, vodje sindikatov in aktivni člani najbolj levega krila krščanskih socialistov. Na današnji cesti 1. maja je bil doma jeseniški delavski pisatelj, dramatik, poet in zavzet kulturno politični delavec Tone Čufar.

Te napredne sile so potrdile svojo vlogo tudi v času okupacije, ko je predstavljala Podmežaklja eno od žarišč gorenjskega narodnoosvobodilnega gibanja.

VIRI IN LITERATURA

- 1 Aleksander Rjazancev, Skozi kraje jeseniške občine. Železar 4, 1956, str. 95.
- 2 Ivan Mohorič, Dva tisoč let železarstva na Gorenjskem I, Ljubljana 1969, str. 31.

- 3 Krajevni leksikon dravske banovine, Ljubljana 1937, str. 538.
- 4 A. Bernhard, Nekaj iz zgodovine železarstva na Jesenicah. Tovar- niški vestnik z dne 15.4.1937, str. 3.4.
- 5 Uroš Zupančič, Dragocen drobir iz 3000 letne železarske zgodovine. Železar 6 — 7 — 8, 1959, str. 183.
- 6 Miha Klinar, Utrinki iz zgodovine jeseniškega delavstva. Železar 11 — 12, 1959, str. 234 — 247.
- 7 Ivan Mohorič, Dva tisoč let železarstva na Gorenjskem I, Ljubljana 1969, str. 332 — 333.
- 8 Matija Sušnik, Spomini delavca, Jesenice 1952, str. 1. (tipkopis hrani arhiv oddelka za zgodovino delavskega gibanja v Tehniškem muzeju Železarne Jesenice)
- 9 Dušan Kermavner, Politična zgodovina Gorenjske 1, Ljubljana 1974, str. 126.
- 10 Razglas bratovske skladišnice KID z dne 23.1.1902, Vilmanov arhiv, shranjen v Tehniškem muzeju Železarne Jesenice.
- 11 Kronika jeseniške župnije II, št. 2 z dne 22.12.1905 do 21. decembra 1909; Naša moč št. 6 z dne 31.1.1906, št. 224 z dne 22.12.1905 in št. 44 z dne 12.10.1906. Slovenec št. 25 z dne 31.1.1906, št. 224 z dne 28.9.1907 in št. 200 z dne 1.9.1906.
- 12 Miha Klinar, Veliko gradbišče. (Jeseniški zbornik) Jeklo in ljudje II, Kranj 1969, str. 110.
- 13 Koledar važnejših dogodkov, hrani arhiv oddelka za zgodovino delavskega gibanja v Tehniškem muzeju Železarne Jesenice.
- 14 Emil Cesar, Tone Čufar — življenje in delo I. Tone Čufar, izbrano delo I, Jesenice 1976, str. 216, 217.
- 15 Vencelj Perko, Stavka jeseniških kovinarjev leta 1935. (jeseniški zbornik) Jeklo in ljudje III, Kranj 1975, str. 155, 156 in 157.
- 16 Tovarški vestnik z dne 25.3.1937, str. 3.
- 17 Knjiga plač Kranjske industrijske družbe, pisana od 4.1.1929 do 10. 1933, hranjena v arhivu oddelka za zgodovino delavskega gibanja v Tehniškem muzeju Železarne Jesenice.
- 18 Po izračunih eksistenčnega minimuma, ki jih je izdelal za predvojno in povojno leta Jože Rozman, (1902 Jesenice, cesta 1. maja 13) upokojeni arhivar Tehniškega muzeja Železarne Jesenice.
- 19 Naš Kovinar (Svobodno glasilo delavstva KID), ki je izhajal po potrebi od leta 1937 do 28.5.1939. 1937, št. 2, str. 4, št. 15, str. 4, 1938, št. 1, str. 2, št. 18, str. 1.
- 20 Krajevni leksikon dravske banovine, Ljubljana 1937, str. 538.
- 21 Po besedah Janeza Meterca, arheologa, zaposlenega v Tehniškem muzeju Železarne Jesenice.
- 22 Oštevilčenje stanovanjskih hiš na Savi s strani občine Jesenice leta 1891. Dokument arhiva KID (mapa št. 77), hrani Tehniški muzej Železarne Jesenice.
- 23 Protokol Katastralgemeinde Assling, K.K. Landesgericht Laibach, Abteilung III. am 22.8.1901, str. 26 — 30. Hrani ga arhiv KID

- (mapa št. 22), Tehniški muzej Železarne Jesenice.
- 24 Posest KID (vrednost hiš in zemljišč leta 1929). Dokument neurejenega arhiva v Tehniškem muzeju Železarne Jesenice.
- 25 Informator Simon Režek, rojen leta 1903 v Kamni Gorici, pokojni tovarniški delavec, ki je stanoval na cesti 1. maja 65.
- 26 Informatorka Julijana Dime, rojena leta 1898 v Domžalah, gospodinja, ki stanuje na cesti 1. maja 64.
- 27 Informator Jože Rozman, rojen leta 1902 na Jesenicah, upokojeni arhivar, ki stanuje na cesti 1. maja 13.

- 28 Izkaz nameštenskih stanovanj za leto 1938, Jesenice 18.8.1938. Dokument neurejenega arhiva v Tehniškem muzeju Železarne Jesenice.
- 29 Tovarški vestnik z dne 15.10.1939, str. 3 in z dne 15.3.1940, str. 3.

- 30 Osebnosti podatki prebivalcev naselja so dobljeni iz naslednjih virov:

- krstne knjige župnije Jesenice za razdobje let od 1910 do 1920, od 1921 do 1930 in od 1931 do 1940,
- 509domovinski zaznamek, pisan od leta 1926 do 1940, ki ga hrani matični urad na oddelku za notranje zadeve v občini Jesenice,

- predvojna kartoteka prebivalcev jeseniške občine, hranjena v arhivu občine Jesenice,

- evidenčni kartoni delavcev KID, hranjeni v arhivu kadrovske evidence v Železarni Jesenice.

- 31 Mojca Ravnik, Galjevica (Način življenja Slovencev v dvajsetem stoletju: monografije), Ljubljana 1981 (1982).

- 32 Podatki o velikosti hiš, izračunani po geografski karti, Jesenice mesto 1 : 5000, Geodetskega zavoda SRS, izdelani leta 1964 in dopolnjeni v letu 1968, na kateri so navedene hišne številke in ulice mesta. Podatke sem, kjer je bila možnost, korigirala z izjavami informatorjev.

- 33 Evidenčni kartoni delavcev KID, hranjeni v arhivu kadrovske evidence v Železarni Jesenice.

- 34 Pavle Zidar, Barakarji, Maribor 1968, str. 10, 11, 12, 13, 14, 15 in 55.

- 35 Informatorka Pepca Zupan, rojena 1910 na Jesenicah, gospodinja, ki stanuje na Ilirski 5.

- 36 Avsenikov arhiv, hranjen v oddelku za zgodovino delavskega gibanja v Tehniškem muzeju Železarne Jesenice.

- 37 Jože Vidic, Beg z morišča, Ljubljana 1972, str. 300, 309, 302.

- 38 Zdenka Torkar, Način življenja delavcev v dveh železarskih barakah (cesta 1. maja 1 in 2) na Jesenicah (s poudarkom na čas) med obema vojnama. 1978. — 16. str., 10 pri. — P.

Konec

Hokey na ledu

NESTANOVITNOST

Letošnje državno prvenstvo veliko bolj kot dosedanja kaže na spremenljivo formo jeseniških hokejistov. V mislih imamo hokejiste Jesenic, ki so letos doživeli največ porazov v državnem prvenstvu. Tudi moštvo Kranjske gore Gorenjke, ki sicer zasluži vso pohvalo za uvrstitev med šest najboljših in za nekatere odlične igre v prvenstvu, ima zelo spremenljivo formo. To potrjujejo tudi zadnji dogodki v državnem prvenstvu.

21. kratni prvak so nas razveselili z dvema zaporednima zmagama proti Kompas Olimpiji v Ljubljani in na Jesenicah (obakrat je bilo 5:3); s tem so se odpirale možnosti za »super finale«. Toda po odlični igri pred dnevi na Jesenicah in zmagi proti ljubljanskim »zmajem« so naleteli na trdnjavo, ki se ji reče Partizan. Prav beograjski »črno beli« so, kot kaže, za Jesenice usodni. Igra Beograjčanov očitno nekdanjim prvakom ne odgovarja. V Beogradu so naši doživeli poraz z 1:3 in si zmanjšali možnosti za zaključne dvojboje, ki bodo odločali o prvaku.

Res je bilo težko pričakovati ponovitev odlične igre, ki smo jo videli nekega dne prej proti Kompas Olimpiji, toda tudi »črno beli« na svojem ledu niso blesteli. Igrali so slabše kot smo vajeni, vendar so vseeno zmagali s 3:1. Očitno je, da je Partizanova obramba za Jesenice nerazumljiva uganika. To se je pokazalo že lani, še bolj pa v letošnji sezoni. Beograjčani igrajo zelo enostavno: velik poudarek dajo obrambi svojih vrat, v katerih stoji najboljši vratar Jugoslavije Domine Lomovšek, pred njim pa so odlični Kavac, Bednaž, Ogrin in drugi. Tudi napadalci Partizana zelo uspešno pomagajo svoji obrambi. Veliko drsajo, ovirajo nasprotnika in so zelo postrtovalni. Vse kaže, da proti takemu načinu igre hokejisti iz Podmežakle nimajo pravega orožja. Da je to res, smo se lahko večkrat prepričali saj jeseniški hokejisti s strelji z modre črte nemalokrat priznavajo svojo nemoč.

Premagati Domineta Lomovška s takšne oddaljenosti je lahko le slučaj, dobro moštvo pa se ne sme ozirati na slučaje. Za Jesenice to še ni možnost, da zaigrajo v končnici, toda za to bi se moral zgoditi čudež vseh čudežev.

O Kranjskogorcih smo v letošnjem prvenstvu govorili pohvalno. Celo več, veliko smo jih hvalili, kar so tudi zaslužili. Uvrstitev med šest najboljših in nekaj dobrih iger v drugem delu prvenstva so potrdili, da se nismo zmotili. Tudi odlična igra proti Kompas Olimpiji pred dnevi, ko so ljubljanske dodobra namučili, je dokaz, da je to soliden kolektiv, v katerem igra nekaj zelo nadarjenih igralcev, ki so jim vrata prvega jeseniškega moštva že sedaj odprta. Toda po izjemno dobri igri proti ljubljancem je prišel dvoboj z Bosno na Jesenicah, ki je pokazal, da tudi Kranjskogorci bolujejo zaradi spremenljive forme.

Tekma bi morala biti v Sarajevu, ker pa je tam Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju, so se Sarajevčani odločili, da bodo »domaćini« na Jesenicah. Vse je torej kazalo, da Kranjskogorci ne bodo imeli težkega dela, saj so Bosno premagovali na njenem ledu. Poleg tega smo bili še pod vtisom odlične igre proti Kompas Olimpiji. Toda v sportu (predvsem, ko nisi zbran in ko podcenjuješ nasprotnika) se marsikaj zgodi. To je potrdil tudi ta dvoboj, v katerem so Sarajevčani zaslužno zmagali z 5:3. To je za mlade hokejiste Kranjske gore dobra šola, kajti tudi domač ledu in slabši nasprotnik nista zagotovilo za zmago, če v igro ne vložijo vsega, kar morajo in kar bi lahko. Bosna igra le z dobrimi desetimi igralci, med njimi so tudi taki, za katere se nismo slišali. To so mladi Prolaz, Miljaković, Mitrović, Plemić, Džafaragić, katere je trener moral uvrstiti v moštvo, čeprav so mladi in neizkušeni. Prav takšno »skrpano moštvo« je zaslužno premagalo Kranjsko goro Gorenjko. Podatek, ki ni kar tako.

SMUČARSKI SKOKI

Lotrič gre na svetovno prvenstvo

Preteklo soboto in nedeljo je bilo v Planici državno prvenstvo za člane na mali in srednji — stari Bloudkovi — skakalnici. Naslovi novih prvakov o večini znani iz dnevnih poročil, mi pa posebej omenjamo nove uspehe Rajka Lotriča, ki si je prislužil vozovnico za svetovno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah v Oberstdorfu, kot peti član oziroma prva rezerva. Na sobotni tekmi je zasedel drugo, na nedeljski pa tretje mesto.

Mlajši pionirji v Begunjah

Delavci sekcije za skoke pri TVD Partizan Žirovnica so v petek, 30. januarja, pripravili drugo tekmo za pokal Cockte v kategoriji pionirjev do 13 let. Na 40 - metrski skakalnici v Begunjah je nastopilo šestdeset skakalcev iz enajstih slovenskih klubov, zmagal je Jekovec iz Tržiča. Presenetljivo dobro se je odrezal Sandi Török, član Žirovnice - Jesenice. Uvrstila sta se še Ravnik na 14. in Zupan na 31. mesto. Od mladih skakalcev SK Bled je bil najboljši Franc Urban na 13. mestu, Prskalo je bil 43. in Pristavec 46. Aljoša Dolhar, član SD Rateče, je bil 26., Smolič 44. in Srnec 54.

Zupan četrti v Zbelovem

Mlajši pionirji »B« (do 11 let starosti) so se udeležili druge tekme za pokal Cockte v Zbelovem pri Slovenskih Konjicah. Nastopilo je pet žirovničanih, med katerimi je bil odlični Anže Zupan, ki je osvojil četrto mesto. Mandelj je bil 14., Kokalj 30., Hladnik in Babič sta se uvrstila v drugi polovici okoli osemdesetih skakalcev iz vse Slovenije.

Petek republiški in državni prvak

V dveh dneh so mladinci opravili dve najbolj pomembni tekmi sezone. V petek, 24. januarja, je bilo v Mostcu v Ljubljani republiško prvenstvo, ki bi moralo biti teden dni prej, a je bilo zaradi snega preloženo. Na 65 - metrski skakalnici se je pomerilo 40 mladincev iz enajstih slovenskih klubov; tesno, vendar zaslužno, je naslov prvaka osvojil Franci Petek, član TVD Partizan Žirovnica in OZSO Jesenice. Drugi je bil Janus in tretji Martinčič, oba Elektrotehna Ilirija. Druga dva žirovničana nista bila tako uspešna: Gašperin je bil 18. in D. Kaltenekar 26.

Delavci remontnih delavnic so tekmovali v veleslalomu

Delavci remontnih delavnic so v sredo, 28. januarja, organizirali tekmovalje v veleslalomu na smučišču v Mojstrani. Tekme se je udeležilo 31 delavcev. Razvrščeni so bili v starostne kategorije.

Rezultati:
— moški nad 45 let: 1. Ferdo Podlipec, 2. Franc Solar, 3. Branko Stare, 4. Janez Zorman;
— moški od 35 do 45 let: 1. Marko Žmitek, 2. Franc Reš, 3. Mitja Mišič, 4. Cveto Pirih, 5. Ivan Gril;
— moški od 25 do 35 let: 1. Marjan Vovk, 2. Marko Pečar, 3. Dušan Klinar, 4. Primož Žvab, 5. Stane Rakar, 6. Marko Pogačnik, 7. Drago Hiti, 8. Peter Robič, 9. Bogdan Lahajner, 10. Franc Pogačar, 11. Borut Žvelc;

Naslednji dan je bilo na sedemdeset-metrski skakalnici v Žireh tudi državno prvenstvo v isti konkurenci. Zopet je bil najboljši Petek, drugi je bil domačin Kopač, tretji pa Janus. Gašperin je bil topot petnajsti, D. Kaltenekar pa 31.

Petek je tako še ne šestnajst let star osvojil oba najvišja naslova v starostni kategoriji, višji od svoje; praktično je že zdaj osvojil tudi letošnji pokal Cockte in je zanesljiv udeleženec svetovnega mladinskega prvenstva, ki bo prihodnji mesec v Italiji. To je izjemen uspeh, razveseljuje za ves žirovniški oziroma jeseniški skakalni šport.

Državno prvenstvo za člane na mali skakalnici

Tudi ta tekma je bila v Žireh. Ob odsotnosti najboljših, ki so na Japonskem, je zmagal domačin Mur pred Pušnikom iz Titovega Velenja. Petek je bil najboljši med reprezentanti Jesenic — Žirovnice, uvrstil se je na deseto mesto. Vojak Peljhan in Gašperin sta se uvrstila neke med dvajsetim in petindvajsetim mestom, Lotrič pa ni nastopil.

Pionirji v Logatcu in Ljubljani

Zaradi odpadlih tekem prejšnjega tedna, ko je sneg zamedel tudi skakalnice, je ob koncu tega tedna potekal dvojni program v pionirskih kategorijah. V Logatcu je bila druga tekma na pokal Cockte starejših pionirjev. Zmagal je Pogorelničnik iz Titovega Velenja, vsi trije žirovničani pa so dobili točke, kar se že dolgo ni zgodilo. Košelnik je bil deveti, Török dvajseti in M. Kaltenekar petnajsti. Mlajši pionirji (do 13 let) so nastopili v soboto v Mostcu. Cockta točke je od žirovničanih dobil le Ravnik za 12. mesto, Zupan je bil 37., Török je padel in se uvrstil na 41. mesto.

Najmlajši v Sebenjah in Kranju

Okoli osemdeset pionirjev starosti do 13 let je nastopilo v Sebenjah pri Trzinu na prvem pokalu Cockte. Zmagal je Kranjčan Bertonec, od žirovničanih je bil zelo dober Zupan s četrtem mestom. Ostali so se uvrstili: Mandelj je bil 17., Kokalj 31., Hladnik 46. in Babič 66. Nastopila sta dva pionirja SD Rateče: Brus je bil 51. in Erlih 65.

Pionirji do devetih let so tekmovali v soboto na Gorenji Savi pri Kranju. Najboljši med žirovničani je bil Mlačnik, ki je osvojil deseto mesto, Rakar pa je bil štirideseti. Ratečan Aleš Dolhar se je uvrstil na 34. mesto.

Po tekmi je vodja obrata Vinko Rotar najboljšim podelil medalje ter vse prisotne in odsotne povabil, da se prihodnje leto zopet srečamo v večjem številu kot dosedaj. Po razglasitvi rezultatov in podelitvi odličij smo izvedli še srečelov, na katerem je vsak udeleženec dobil še majhno praktično darilo. S tem smo uradni del športnega popoldneva tudi sklenili z mislijo: Bilo je lepo.

Udeleženci tekmovalja

— moški do 25 let: 1. Tomaž Razinger, 2. Aleš Pušavec, 3. Mirko Robič, 4. Sašo Temper, 5. Dušan Vesek, 6. Jože Oswald, 7. Franci Teraž, 8. Robi Prestrel.

— moški od 15 do 25 let: 1. Marko Žmitek, 2. Franc Reš, 3. Mitja Mišič, 4. Cveto Pirih, 5. Ivan Gril;

— moški od 10 do 15 let: 1. Marjan Vovk, 2. Marko Pečar, 3. Dušan Klinar, 4. Primož Žvab, 5. Stane Rakar, 6. Marko Pogačnik, 7. Drago Hiti, 8. Peter Robič, 9. Bogdan Lahajner, 10. Franc Pogačar, 11. Borut Žvelc;

KOŠARKA

1. SKL — ženske

MARIBOR : JESENICE
39 : 83 (19:41)

Maribor, dvorana Tabor, gledalcev 50, sodnika Camplin in Dundek (oba MS)
Jesenice: Rozman, Šmitran 2, Felc 23, Bartelj, Lah 6, Stražisar 24, Krznarič 8, Ulčar 12, Smolej 8, Zrnič.

Z zmago v Mariboru v zaostali tekmi 12. kola so se jeseniške košarkarice prebile na drugo mesto, ki ga sedaj delijo z ekipama Mengša in Slovana. Tako Mengš kot Slovan pa v drugem delu prvenstva gostujeta na Jesenicah, kar pomeni prednost za jeseniško ekipo, ki se v tej sezoni želi uvrstiti v drugo zvezno ligo.

Mlade igralke Maribora v novem elementu košarkarske igre niso bile do zasedbe Jesenicankam, ki so tudi na tej tekmi odlično igrale v obrambi, z nekoliko odločnejšo igro v napadu pa bi se lahko približale rekordni razliki štirinajstdesetih točk, s katerimi so Mariborčanke premagale na Jesenicah.

V Mariboru so v jeseniški ekipi dobro igro prikazale Stražisarjeva z dvajsetimi osvojenimi točkami in štirindvajsetimi koši ob 63 odstotnem metu, Ulčarjeva s šestnajstimi osvojenimi točkami, šestimi blokadami in dvanajsetimi koši ter Felčeva, ki je ob dobri igri v obrambi dosegla 23 košev, poleg tega pa je odlično organizirala napade.

Tudi na tej tekmi so igralke jeseniške ekipe potrdile, da sestavljajo izredno izenačeno ekipo, v kateri se med seboj dopolnjujejo, kar je izrednega pomena predvsem za igro v obrambi. Na tekmi z ekipo Maribora so osvojile rekordno število žog — kar 80, od tega 26 skokov v obrambi; 20 v napadu, 25 pridobljenih žog in 9 blokad.

V soboto, 8. februarja, ob 19.30 igrajo Jeseničanke v dvorani CSUI prvenstveno teko 13. kola z ekipo KK Slovan iz Ljubljane.

T

NAMIZNI TENIS

MEMORIAL JUDITE
PAVLIČ - NOVAK

Namiznoteniški klub Jesenice je zopet izvedel lepo namiznoteniško prireditev. V spomin na svojo pokojno članico — večkratno prvakinja Slovenije Judito Pavlič - Novak je tokrat organiziral že enajstični turnir igralcev in igralk Slovenije, ki so se pomerili med seboj v igrah posamezno. Igrali pa so po sistemu na dvojno izpadanje, kar je pri nas še bolj novost. Sodelovalo je okrog 100 igralcev in igralk iz 13 klubov. Čeprav med njimi ni bilo vseh najboljših, je bilo vseeno videti precej lepih in zanimivih borb.

V skupini članov je pričevalno zmagal Komac iz Kočevja brez poraza. V finalu je premagal mladince Hribarja iz Novega mesta, ki je bil zmagovalac v skupini mladincev. Drugi najboljši mladinec je bil Boldin iz Ljubljane. Kranjska igralka Frelihova, ki nastopa v mladinski državni reprezentanci, je bila dvojna zmagovalka, to je pri članicah in pri mladinkah, čeprav je zabeležila tudi dva poraza in to s klubsko igralko Gašperičevo, ki je bila druga pri mladinkah ter z Čadežev iz Ljubljane, ki je bila druga pri članicah. Od jeseniških igralcev je Barbara Markez osvojila pri mladinkah četrto mesto, pri članicah pa 5. do 8. mesto. Na 5. do 8. mestu sta pristala tudi Robert Ferberžar pri mladincih in Armando Podbregar pri članih. Prireditev, ki je v vsakem pogledu uspela zelo dobro, je bila pod pokroviteljstvom TPO GOLICA TOZD ŽARJA Jesenice, kjer je pokojna Judita delala. Finančno so prireditev podprli še: Vlado Jug — kovinska galanterija, Rotar — Vrhovnik — instalacije, Jure Zeljak — toplovodne instalacije, Zdenka Zeljak — gostišče in Jože Rekar — ključavničarstvo, vsi Jesenice.

JESENŠKI PIONIRJI V
ZAGREBU

Pionirski dom »Marko Oreškovič« v Zagrebu je organiziral tradicionalno 34. odprto pionirsko prvenstvo Zagreba v namiznem tenisu. To je največja tovrstna prireditev v državi, saj nastopa vsako leto na njej preko 700 pionirjev in pionirk iz vse države.

Jeseniško zastopstvo, ki je šlo eno ekipo pionirjev in pionirk, je imelo sicer nekaj manj uspeha kot v preteklih letih, vendar je uvrstitev ekipe pionirjev na 9. do 16. mesto še vedno povsem zadovoljiva, če se upošteva to ogromno število nastopajočih. Ekipa pionirk je pristala na 17. do 32. mestu, na enako mesto pa sta se uvrstila tudi Zmago Pem in Vanja Klemenc v igrah posamezno.

/Š/

Jeseniški sankarji odlični v Italiji

Tekmovalci Sankaškega kluba Jesenice so z velikim uspehom nastopili na velikem mednarodnem sankaskem tekmovanju v Dolomitih v Italiji. V močni konkurenci odličnih sankarjev iz Francije, Norveške in Italije je med člani Marjan Meglič zasedel odlično 6. mesto. Takoj za njim se je na 7. mesto uvrstil Janko Meglič, Vinko Lavtžar je dosegel solidno 12. mesto.

Mladi Grega Špendov odlično nadaljuje z nastopi na domačih in mednarodnih tekmovanjih. V svoji kategoriji tokrat ni

V nedeljo kurirski smuk na Pristavi

Pristava v Javorniškem rovtu bo v nedeljo, 8. februarja, prizorišče letošnjega 33. Smuka karavanskih kurirjev, ki ga člani krajevne organizacije ZB NOV Javornik-Koroška Bela prireajo skupaj s TVD Partizan. S tem množičnim smučarskim tekmovanjem bodo dostojno počastili spomin na 51 kurirjev, ki so med NOB padli v Karavankah.

Na Pristavi je tokrat dovolj snega in organizatorji si vneto prizadevajo, da bi do bro pripravili proge za vse udeležence. Tudi tokrat se obeta pisana udeležba, saj bodo tekmovali borci, pripadniki teritori-

alne obrambe in JLA, člani ZRVS, ZSMS, milice in carine ter učenci osnovnih šol. Vsi najboljši v posameznih kategorijah bodo prejeli medalje, najboljša ekipa osnovnih šol pa prehodni pokal Kip borca. Udeleženci se bodo pomerili na dveh progah, lažji Kurir in težji Borec. Organizatorji v nedeljo vabijo na Pristavo tudi gledalce, kajti želijo si, da bi bila to zares množična spominska smučarska prireditev.

Razglasitev rezultatov bo po končanem tekmovanju pred planinskim domom na Pristavi.

J. R.

Na slovenskem prvenstvu kegljačev na ledu vodi Borut Berčič

Kegljači na ledu v zimskih dneh ne poznajo počitka. Na ledeni ploskvi v dvorani Podmežakla je bilo drugo kolo slovenskega prvenstva za posameznike v bližnjem in zbijanju. Nastopilo je 57 tekmovalcev z Bleda, Žirovnice, Rateč, Kranjske gore in Jesenic. Tokrat je bil med člani najboljši Lado Sodja, v skupnem seštevku točk po dveh kolid vodi Borut Berčič.

Na slovenskem prvenstvu nastopajo tudi mladinci. V drugem kolu je bil najboljši Janez Mohorič, ki sedaj vodi v skupnem seštevku točk. Do konca slovenskega prvenstva bodo odigrali še štiri kola.

REZULTATI — 2. kolo:
člani. 1. Lado Sodja 143 točk, 2. Sandi Lužnik 140, 3. Ante Bazo 138, 4. Alojz

Babnik 137 (vsi Jesenice), 5. Sašo Obreza (Bled) 134.

Skupni vrstni red: 1. Borut Berčič 267, 2. Ante Bazo 260 (oba Jesenice), 3. Joža Kosar (Bled) 256, 4. Milan Radanič 251, 5. Rudi Šapek 251 (oba Jesenice).

Mladinci: 1. Janez Mohorič 107, 2. Želko Ristič 107, 3. Radenko Malinovič 79, 4. Emil Kovač 72, 5. Miladin Šakič 72 (vsi Jesenice).

Skupni vrstni red: 1. Janez Mohorič 213, 2. Želko Ristič 185, 3. Radenko Malinovič 155, 4. Miladin Šakič 153, 5. Rudi Šapek 150 (vsi Jesenice).

J. R.

TEKMOVANJE NA KRESU

Upravni odbor rekreacijskega centra Kres pri TVD Partizan Javornik - Koroška Bela je organiziral 25 tekmovanje v slalomu za pokal Kresa. Pokrovitelj tekmovanja je bila ZTKO Jesenice. Tekmovanje je potekalo v soboto in nedeljo.

Rezultati:
Članice nad 50 let: 1. Marija Babič; Članice od 27 do 40 let: 1. Olga Pervanja, 2. Antonija Perko, 3. Marjana Truharčev.

Mladinke do 27 let: 1. Veronika Klinar, 2. Tea Kajdič, 3. Mojca Robič. Člani nad 50 let: 1. Franc Legat, 2. Rudi Noč, 3. Stefan Mlačnik.

Člani od 40 do 50 let: 1. Pavel Smolej, 2. Alojz Čop, 3. Slavko Panjtar.

Člani od 27 do 40 let: 1. Sašo Jekler, 2. Janez Babič, 3. Tomaž Pogačnik.

Mladinci do 27 let: 1. Gabor Štravs, 2. Matej Ferk, 3. Aleš Podrekar.

Cicibanke letnik 1982, 1983, 1984: 1. Maja Tavčar, 2. Tanja Kern, 3. Tea Logar. Cicibani letnik 1982, 1983, 1984: 1. Uroš Legat, 2. Jernej Legat, 3. Jaka Mavko.

Cicibanke letnik 1979, 1980, 1981: 1. Jana Brojan, 2. Zala Klinar, 2. Babara Kocjan.

Cicibani letnik 1979, 1980, 1981: 1. Miha Svilič, 2. Dejan Mohorič, 3. Anže Mlačkar.

Učenke 1. in 2. razred — klub: 1. Andreja Gašperin, 2. Tina Babič.

Učenke 1. in 2. razred: 1. Saška Jekler, 2. Jana Vilman, 3. Tanja Vidmar.

Pestra dejavnost članov strelske družine »Janez Mrak«

V krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana že vrsto let aktivno deluje Strelska družina Janez Mrak, ki jo sedaj vodi Vuko Lešnjak. Dejavnost je posebno zaživel leta 1985, ko so v Mojstrani zgradili novo avtomatsko strelišče za zračno puško. Izredno veliko dela so člani opravili udarniško, največ so jim pomagali Kovinska oprema Mojstrana, LIP Bled — TOZD Mojstrana, Železarna Jesenice in Občinska strelska zveza Jesenice. Poleg novega strelišča so zgradili tudi prostor za skladišče, nabavili so opremo za tekmovalce.

Na novem avtomatskem strelišču se vsak teden zbirajo številni ljubitelji tega športa. Strelska družina sedaj šteje 157 članov, med njimi je tudi veliko mladih. Posebej velja poudariti, da pri družini posebno skrb namenjajo prav mladim.

Na osnovni šoli 16. decembra Mojstrana deluje strelski krožek, ki šteje okoli 25 tekmovalcev. Mentor krožka je Vuko Lešnjak, mladi pa pod njegovim vodstvom z uspehom nastopajo na vseh občinskih

pionirskih tekmovanjih. Člani krožka imajo treninge vsako sredo od 17. do 19. ure. Treninji za vse člane strelske družine so ob petkih od 17. do 19. ure.

Poleg treningov člani strelske družine organizirajo najrazličnejša tekmovanja. Na avtomatskem strelišču so izvedli občinsko pionirsko prvenstvo v streljanju z zračno puško, pod pokroviteljstvom Zveze telesno-kulturnih organizacij Jesenice so poskrbeli za tehnično izvedbo odprtega občinskega prvenstva v streljanju z zračno puško. Odprto prvenstvo je bilo v Mojstrani in na Javorniku, povsod pa se je na tekmovanje odzvalo precej tekmovalcev, kar pomeni, da je za ta šport vedno več zanimanja.

Nadalje so organizirali še tekmovanje v počastitev dneva republike, krajevnega praznika in dneva JLA ter družinsko tekmovanje in tekmovanje za Zlato puščico. Najboljši tekmovalci sodelujejo tudi na občinskih in drugih tekmovanjih. Člani strelske družine so odprli strelišče tudi med zimskimi počitnicami. V tekmovanju v streljanju z zračno puško se je pomerilo 152 mladih.

Člani strelske družine Janez Mrak imajo veliko načrtov tudi v letošnjem letu. V aprilu bodo na strelišču v Mojstrani organizirali tekmovanje pionirjev jeseniške in radovljske občine. Še posebno vneto se že sedaj pripravljajo na tradicionalni Patuljni tek na smučeh, ki bo 29. marca v Zgornji Radovni. Tekmovanje je še posebno zanimivo, ker je združeno s smučarskim tekom in streljanjem z malokalibrsko puško. Vsako leto na patuljnem teku sodelujejo številne ekipe iz jeseniške občine. V letošnjem letu bodo organizirali še več drugih tekmovanj.

J. R.